

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mardi

15-03-2005

Après-midi

dinsdag

15-03-2005

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "le remboursement de nouveaux médicaments" (n° 5466)	1
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques	
Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services" (n° 5840)	4
<i>Orateurs:</i> Greta D'hondt, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "les emplois supplémentaires créés par les titres-services" (n° 5905)	5
<i>Orateurs:</i> Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Question de M. Benoît Drèze à la ministre de l'Emploi sur "l'évaluation des titres-services" (n° 6020)	8
<i>Orateurs:</i> Benoît Drèze, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Questions jointes de	10
- Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les travailleurs polonais dans les agences d'intérim" (n° 5844)	10
- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "l'offre de main-d'oeuvre polonaise bon marché par une société de travail intérimaire" (n° 6003)	10
<i>Orateurs:</i> Greta D'hondt, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi, Hilde Vautmans	
Question de Mme Colette Burgeon à la ministre de l'Emploi sur "les dangers des fibres céramiques réfractaires" (n° 5862)	16
<i>Orateurs:</i> Colette Burgeon, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la transposition de la directive 2002/14/CE relative à l'information et la consultation des travailleurs" (n° 5875)	17
<i>Orateurs:</i> Greta D'hondt, Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi	
Questions jointes de	19
- Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "les écarts salariaux entre hommes et femmes" (n° 5906)	19
- Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la discrimination dont les femmes font l'objet sur le marché du travail" (n° 6035)	19

INHOUD

Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de terugbetaling van nieuwe geneesmiddelen" (nr. 5466)	1
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven	
Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de dienstencheques" (nr. 5840)	4
<i>Sprekers:</i> Greta D'hondt, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de via de dienstencheques gecreëerde bijkomende jobs" (nr. 5905)	5
<i>Sprekers:</i> Nahima Lanjri, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "de evaluatie van de dienstencheques" (nr. 6020)	8
<i>Sprekers:</i> Benoît Drèze, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Samengevoegde vragen van	10
- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de Poolse werknemers bij uitzendkantoren" (nr. 5844)	10
- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "het goedkoop aanbieden van Poolse werknemers door een uitzendbureau" (nr. 6003)	10
<i>Sprekers:</i> Greta D'hondt, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche , minister van Werk, Hilde Vautmans	
Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Werk over "de gevaren van hittebestendige keramische vezels" (nr. 5862)	16
<i>Sprekers:</i> Colette Burgeon, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de omzetting van de richtlijn 2002/14/EG betreffende de informatie en de raadpleging van werknemers" (nr. 5875)	17
<i>Sprekers:</i> Greta D'hondt, Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Samengevoegde vragen van	19
- mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de loonverschillen tussen mannen en vrouwen" (nr. 5906)	19
- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de discriminatie van vrouwen op de arbeidsmarkt" (nr. 6035)	19

- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "l'égalité entre hommes et femmes au regard de la rémunération" (n° 6041)

Orateurs: **Nahima Lanjri, Greta D'hondt, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la cotisation d'accompagnement dans le cadre du parcours d'insertion" (n° 5925)

Orateurs: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la suppression du pointage pour les chômeurs" (n° 6034)

Orateurs: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, ministre de l'Emploi

- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "een gelijke verloning voor vrouwen en mannen" (nr. 6041)

Sprekers: **Nahima Lanjri, Greta D'hondt, Annemie Turtelboom, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de begeleidingsbijdrage voor het inschakelingsparcours" (nr. 5925)

Sprekers: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de afschaffing van de stempelcontrole" (nr. 6034)

Sprekers: **Greta D'hondt, Freya Van den Bossche**, minister van Werk

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

du

MARDI 15 MARS 2005

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

van

DINSDAG 15 MAART 2005

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.39 uur door de heer Hans Bonte, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.39 heures par M. Hans Bonte, président.

01 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de terugbetaling van nieuwe geneesmiddelen" (nr. 5466)

01 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "le remboursement de nouveaux médicaments" (n° 5466)

01.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de pers wordt melding gemaakt van het feit dat u sinds november ongeveer tien aanvragen voor de terugbetaling via de ziekteverzekering van diverse nieuwe geneesmiddelen hebt geweigerd. U doet dit naar eigen zeggen met het voornemen om het geneesmiddelenbudget onder controle te brengen en zodoende een uitgavenpost van de sociale zekerheid te beheersen.

U gaat hierbij keer op keer in tegen het advies van de commissie Tegemoetkoming Geneesmiddelen, waarin academici, ziekenfondsen en vertegenwoordigers van artsen en ziekenfondsen zetelen. De CTG-leden stellen vast dat het de minister van Begroting is en niet de minister van Sociale Zaken die de vinger op de knip houdt, hoewel deze laatste om budgettaire of sociale redenen ook kan afwijken van een CTG-advies.

Mijnheer de minister, ik had van u graag een antwoord gekregen op de volgende vragen.

Kan u een overzicht geven van de verschillende gelegenheden waarbij u inging tegen een positief CTG-advies en een nieuw geneesmiddel weigerde voor de terugbetaling of de terugbetalingmodaliteiten?

Ging u hierbij in tegen het oordeel van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en, zo ja, waarom?

01.02 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer de voorzitter, er bestaan enige misverstanden over mijn rol daarin.

Er is een commissie die een voorstel doet – geen advies verstrekt – en die daarvoor een tweederde meerderheid moet hebben. Wanneer de commissie een tweederde meerderheid heeft, gaat het dossier naar de minister van Begroting, die daarover zijn opinie geeft. Dan

01.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Depuis le mois de novembre, le ministre a rejeté une dizaine de demandes de remboursement de nouveaux médicaments, bravant ainsi l'avis de la Commission de remboursement des médicaments (CRM). Il semblerait que c'est le ministre du Budget qui refuse de délier les cordons de la bourse.

Le ministre peut-il donner un aperçu des cas dans lesquels il a refusé le remboursement d'un médicament, en dépit de l'avis de la CRM? Le ministre a-t-il dans ces dossiers également fait fi de l'opinion du ministre des Affaires sociales?

01.02 Johan Vande Lanotte, ministre: Il s'agit d'un malentendu. Sur la proposition d'une majorité des deux tiers de ses membres, la CRM soumet une proposition au ministre du Budget, qui se prononce ensuite à cet égard. Le

gaat het naar de minister van Sociale Zaken, die kan volgen, positief of negatief, of die naar de Ministerraad gaat wanneer de minister van Begroting een negatief advies geeft en de minister van Sociale Zaken een positief advies wil geven. Dat is de procedure.

Dat betekent per definitie dat de minister van Begroting nooit kan afwijken van de mening van de minister van Sociale Zaken, vermits die zich uitspreekt na de minister van Begroting. Hij kan tussenkomen wanneer er geen voorstel is, maar doet dat in principe weinig of nooit.

De regering heeft op 26 november 2004 tot een bevrozing beslist van de meeste nieuwe initiatieven inzake de ziekteverzekering tot op het ogenblik waarop op basis van de gezondheidswet een aantal maatregelen zullen worden genomen die het budget van de ziekteverzekering in overeenstemming kunnen brengen met de doelstellingen die vooropgesteld zijn in de begroting. Terzake heeft de eerste minister in februari aan de voorzitter van Pharma.be een uitgebreide brief gestuurd die ik even zal voorlezen. Het is in het Frans maar dat is niet erg.

In die brief zegt hij het volgende: "À la lecture de communiqués et d'articles de presse récents, il me semble souhaitable de vous préciser la portée d'une des décisions prises par le gouvernement dans le souci de la maîtrise des dépenses dans le secteur des soins de santé. Lors du Conseil des ministres du 26 novembre 2004, le gouvernement a en effet décidé du principe du gel de toute dépense ou initiative nouvelle ayant une incidence budgétaire en matière de soins de santé jusqu'à l'évaluation du budget qui est prévue le 15 avril 2005. Aucune mesure complémentaire ne sera avancée aussi longtemps que l'évaluation ne confirmera pas que l'économie pour 2005 donne les résultats souhaités et que, par conséquent, le budget est sous contrôle. Plus précisément dans votre secteur, (...)"

Dan maakt hij het onderscheid. Voor de medicamenten klasse 1 is er een principiële mogelijkheid, als er sprake is van een meerwaarde en als het aanvaardbaar is. Wat de vragen tot uitbreiding van de criteria van terugbetaling voor de medicamenten van klasse 2, de generieken, betreft, zegt hij het volgende:

"(...) Les firmes pharmaceutiques sont invitées à gérer jusqu'au 15 avril les demandes introduites. En cas de refus, ces demandes seront rejetées".

Dit werd rondgestuurd. De eerste minister heeft aan de farmaceutische sector bevestigd wat op 26 november werd overeengekomen: in principe geen nieuwe initiatieven, alleen voor de nieuwe moleculen kan een uitzondering worden gemaakt, tot 15 april. Ieder jaar hebben wij ongeveer 700 dossiers. In 2004 hebben er daarvan negen een negatief advies gekregen van Begroting. Van die negen waren er acht generische of andere en één nieuw product.

Voor 26 november werden er vier geweigerd, na 26 november werden er vijf, waarvan drie in één keer, geweigerd. Van de negen geweigerde dossiers waren er drie waarbij de commissie geen voorstel had. Dit betekent dat men zich niet uitspreekt. Bij zes dossiers sprak men zich wel uit: op het vlak van de gezondheidszorg zouden er positieve elementen zijn. In deze negen gevallen kwam er dus een negatief advies van mijzelf, omdat dit te zware kosten zou

ministre des Affaires sociales peut alors soit suivre l'avis du ministre du Budget, soit soumettre la question au Conseil des ministres.

En février, le premier ministre a fait savoir à Pharma.be ce qui suit.

"Op de Ministerraad van 26 november 2004 heeft de regering inderdaad beslist alle nieuwe uitgaven of initiatieven die een weerslag hebben op de begroting van de gezondheidszorg, te bevroren tot op het ogenblik waarop de begroting zal worden geëvalueerd, namelijk 15 april 2005. Er zullen geen bijkomende maatregelen worden voorgesteld zolang uit de evaluatie niet blijkt dat de besparingen voor 2005 de beoogde resultaten opleveren (...)."

Le premier ministre fait donc une distinction entre les médicaments de la classe 1 et ceux de la classe 2, les médicaments dits génériques. Il confirme qu'aucune nouvelle initiative ne sera prise en ce domaine. Une exception sera éventuellement faite pour la deuxième molécule.

Près de sept cents demandes sont traitées chaque année. En 2004, neuf dossiers ont fait l'objet d'une évaluation négative. L'un de ces dossiers portait sur un nouveau

veroorzaken op het vlak van de begroting.

In 2005 waren er tot nu toe vijf weigeringen, waarvan sommige niet definitief zijn. Voor een van de geneesmiddelen – het betreft een middel tegen epilepsie, ik denk Lyrica, dat ik graag als voorbeeld geef – kwam er een weigering, in hoofdzaak omdat men ook gevraagd heeft, waarschijnlijk aangezien men toch bezig was, om het product, dat voor de behandeling van epilepsie zeer belangrijk is, voor iets anders toe te passen, zodat de terugbetaling niet alleen zou gebeuren voor de meest bekende toepassing van het middel, maar ook voor een andere toepassing. Daarop hebben wij negatief geantwoord.

Ondertussen heeft het bedrijf een nieuw voorstel gedaan om het enkel voor epilepsie, waarvoor het ook dient, toe te passen. Dat zullen wij zeker positiever bekijken, omdat er ondertussen een generiek beschikbaar zal zijn. Het wordt vandaag getekend. Dat betekent dat de terugbetaling, die wij eerst geweigerd hebben en nu enkel hiervoor kunnen goedkeuren, veel minder zal kosten. In de praktijk blijkt namelijk dat wanneer een generiek ongeveer hetzelfde doet, de prijs automatisch daalt.

Door een maand het been stijf te houden, is het resultaat dat het generieke medicijn kan worden erkend, waardoor de prijs zal dalen. Er is bovendien veel specifiek gericht gewerkt.

Ik geef een ander voorbeeld. Van een ander medicijn heeft de inspectie van Financiën, die daarover ook advies geeft, gezegd dat de terugbetaling ervan aanvaardbaar was als de prijs lager lag. De inspectie had inderdaad onderstreept dat de prijs 5% lager kon liggen. Er is een discussie geweest met het bedrijf dat finaal 2% korting heeft toegepast voor alle producten die het op de markt brengt. Ook dat is een niet onbelangrijk resultaat.

Wanneer over de aanvraag geoordeeld moet worden, is er uiteraard het nut voor de gezondheid, een aspect dat ik niet betwist en waarvoor ik onbevoegd ben. Dat wil ik ook niet. Tegelijk moet er toch worden nagegaan wat de kostprijs is en of men scherp genoeg geweest is. We hebben die oefening nu de afgelopen twee jaar voor in totaal 14 producten gemaakt. Welnu, ik ben er vast van overtuigd dat de eventuele weinige problemen kunnen worden opgevangen via de onderhandeling na de weigering. Anderzijds is er een duidelijk signaal geweest dat wij zo nauwkeurig mogelijk toezien. In elk geval, de alarmerende berichten als zouden duizenden en duizenden mensen plots niet meer geholpen kunnen worden, wat inderdaad een groot probleem zou zijn, kloppen in geen geval.

01.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: We danken de minister van Begroting voor zijn aanwezigheid.

Vooraleer de vragen aan te vatten, gericht tot de minister van Werk, wil ik u meedelen dat wij volgende week een drukke agenda hebben. Dinsdagvoormiddag kunnen we zowel de vragen gericht aan de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale Economie als de vragen gericht aan de minister van Leefmilieu en Pensioenen behandelen, samen met een drietal wetsvoorstellen die ook werden

produit mais tous les autres concernaient des produits génériques. La commission ne s'est pas prononcée sur trois dossiers. Les six autres avaient une incidence positive sur les soins de santé, selon la commission. C'est donc moi qui ai formulé l'avis négatif, parce que le budget ne permet pas de couvrir ces coûts.

A ce jour, il y a eu cinq refus en 2005. L'un de ceux-ci concernait par exemple un remède contre l'épilepsie. La demande du fabricant tendait à ce que ce médicament soit également remboursable pour une autre maladie a fait l'objet d'un avis négatif. Une nouvelle proposition émanant de l'entreprise est considérée de manière plus positive mais, étant donné qu'un produit générique est apparu entre-temps, on peut s'attendre à une baisse de prix. Dans le cas d'un autre médicament, l'Inspection des Finances a demandé que le prix soit réduit de 5%. Après négociations, l'entreprise a consenti une réduction de 2%.

Je ne suis pas compétent, il est vrai, pour juger de ce type de demandes mais il importe toujours de prendre aussi en considération le prix du produit. La négociation vient à bout de nombreux problèmes.

geagendeerd en betrekking hebben op de pensioenproblematiek. Om 14 uur is er dan een vergadering met de minister van Werk gepland, waarin de vragen gericht aan de minister zullen worden behandeld.

Voor de vragen van deze namiddag werden we gepakt in snelheid. Er werden een aantal vragen aan de minister van Werk toegevoegd aan de agenda. U hebt ook de wijzigingen van de agenda gezien. Wij worden echter met het praktische probleem geconfronteerd dat in onze vergaderzaal ook de Conferentie van voorzitters is gepland. Ik zou voorstellen dat we vandaag doorwerken tot 16.30 uur en de resterende vragen uitstellen naar volgende week dinsdagnamiddag, waar tot op heden maar één vraag gericht aan de minister van Werk op de agenda staat.

(...): (...).

De **voorzitter**: Dan blijven we pendelen. Aangezien we dinsdagnamiddag ruimte op de agenda hebben, zouden de vragen die vandaag niet kunnen worden behandeld en van recente datum – gisteren, eergisteren of tijdens het weekend – zijn, naar die datum kunnen worden verplaatst.

Volgende woensdag is er in de voormiddag een vergadering met de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid met als eerste punt op de agenda de samengevoegde wetsvoorstellen die betrekking hebben op het statuut van de vrijwilliger, daarna aangevuld met een reeks vragen en interpellaties. Ik verwacht dat deze vergadering zou kunnen uitlopen tot 13 uur. Daarom werd er nog geen zitting gepland op woensdagnamiddag.

02 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de dienstencheques" (nr. 5840)

02 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les titres-services" (n° 5840)

02.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de pers meldt vandaag heel wat over het succesverhaal van de dienstencheques. Andere vraagstellers zullen daarover nog een vraag stellen.

Mijn vraag gaat over een wezenlijk verschil, dat toch nog bestaat, tussen de activiteiten die mochten gedaan worden in de PWA's en onder het systeem van de dienstencheques. In de PWA's mocht men met name ook voor naaste familie werken. Dat is niet het geval bij de dienstencheques.

Op het terrein is het zo dat een aantal mensen, die nu als PWA'er werken en een deel of het geheel van hun PWA-activiteiten voor naaste familieleden actief zijn, niet de overstap zetten naar de dienstencheques omdat zij die werkzaamheden niet meer kunnen doen met de dienstencheques.

Mevrouw de minister, is het een bewuste keuze om dit niet mogelijk te maken, waardoor een deel van de PWA'ers de overstap niet kan doen omdat zij dan hun cliënten, die dichte familieleden zijn, niet meer van dienst kunnen zijn.

02.02 Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, de wet op de dienstencheques voorziet inderdaad in een verbod op het gebruik van dienstencheques bij een werknemer die tot in de tweede graad familie is van de gebruiker of bij een lid van het gezin van de gebruiker.

Dat is natuurlijk zo gedaan om oneigenlijk gebruik van subsidie, van overheidsgelden te voorkomen. Ik geef twee voorbeelden. Een bestaand onbezoldigd huishoudelijk werk in gezinsverband zou alsdan kunnen vermarkt worden. Het zou evengoed kunnen zijn dat er virtuele, niet-bestaande, dienstenchequeactiviteiten ontstaan met de

02.01 Greta D'hondt (CD&V): Il existe une différence essentielle entre les activités qui peuvent être réalisées par le biais des ALE et les activités rémunérées par des titres-services. En effet, les travailleurs ALE peuvent effectuer des services pour des parents proches, ce qui n'est pas le cas de ceux qui sont rémunérés au moyen de titres-services. Cette restriction retient certaines personnes de passer au système des titres-services. La ministre a-t-elle prévu délibérément cette distinction?

02.02 Freya Van den Bossche, ministre: La loi sur les titres-services interdit effectivement de travailler pour des membres de sa famille jusqu'au deuxième degré ainsi que pour les membres de sa propre famille. Cette interdiction trouve son origine dans la crainte de situations abusives.

bedoeling om in onderling akkoord overheidssubsidies op te strijken. Vooral dat eerste is de reden waarom men dat niet doet, dus om te vermijden dat men bij iets dat normaal gezien niet betalend zou zijn, de deal maakt om het zagezegd te betalen, omdat de overheid bijpast. Het is de angst voor misbruiken die ervoor heeft gezorgd dat dit voorlopig in het systeem van dienstencheques zo is beslist.

02.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, al heb ik er wat moeite mee.

Ik zal de laatste zijn om te pleiten voor onecht gebruik. Wanneer het gaat over het eigen gezin, denk ik dat u meer dan een punt hebt wanneer u zegt dat het niet de bedoeling kan zijn dat we het eigen huishoudelijk werk vermarkten voor zichzelf. Wanneer het echter gaat over ouders of schoonouders, dan heb ik wel een ander gevoel. We hebben immers nogal systemen waarbij dat mogelijk is. Met de zorgverzekering en dergelijke zijn er ook zaken die men bij de naaste familie mag doen. Het is toch altijd goedkoper en maatschappelijk gezien ook meer verdedigbaar, althans vanuit mijn standpunt, om, zelfs mits betaalde arbeid van naaste familieleden, mensen thuis te houden in plaats van ze te laten opnemen.

Ik volg u helemaal in uw redenering wanneer het het eigen huishouden betreft. Wanneer het echter gaat over ouders die niet op hetzelfde adres wonen, is het een spijtige zaak. Ik ken de ervaring van andere collega's niet, maar ik merk in mijn omgeving dat dit voor een aantal van zelfs de beste PWA-werknemers, de overstap naar de dienstencheques bemoeilijkt. Zij willen eigenlijk wel gaan werken onder het stelsel van de dienstencheques en meer uren doen, maar zij willen hun ouders niet in de steek laten. Ik vind het een beetje spijtig.

02.04 Minister Freya Van den Bossche: Wat ik alvast wil doen, om toch ook niet te snel te oordelen, is uw suggesties of opmerkingen minstens laten bestuderen door de commissie die de evaluatie van het hele systeem zal doornemen. Misschien vinden zij wel argumenten om u gelijk te geven op een aantal punten, misschien ook niet. Ik kan daar niet op vooruitlopen, maar het is minstens een discussie binnen die groep waard. Dan kan er later nog worden op teruggekomen, naar aanleiding van de evaluatie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de via de dienstencheques gecreëerde bijkomende jobs" (nr. 5905)

03 Question de Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "les emplois supplémentaires créés par les titres-services" (n° 5905)

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, ik heb een aantal vragen en ik moet u eerlijkheidshalve zeggen dat die vraag al van eind januari dateert, maar van de agenda is geraakt. Bij nazicht van uw antwoorden blijf ik toch nog met een aantal vragen zitten. Ik zal er opnieuw een aantal vraagjes aan toevoegen naar aanleiding van een artikel dat vorige week is verschenen.

Ten eerste, uit cijfers die ik zowel in de kranten als in uw antwoorden heb gelezen, blijkt dat in 2004, 10.886 werknemers werden

02.03 Greta D'hondt (CD&V): Il ne peut, en effet, pas être question de commercialiser son propre travail ménager, mais cependant, dans le cas du travail ménager des parents ou des beaux-parents, la situation est quand même différente. Je compare cette situation à l'assurance-soins. Du point de vue de la société, il est parfaitement défendable de vouloir soigner les personnes à domicile le plus longtemps possible, car c'est la solution la moins coûteuse. Que les parents ou les beaux-parents résident à une autre adresse devrait être une condition suffisante. Je connais plusieurs personnes travaillant dans le cadre d'une ALE qui ne franchissent pas le pas vers le système des titres-services car ils souhaitent continuer à s'occuper de leurs parents ou beaux-parents.

02.04 Freya Van den Bossche, ministre: Ces arguments seront certainement examinés par la commission d'évaluation. Nous pourrions y revenir après l'évaluation.

03.01 Nahima Lanjri (CD&V): En 2004, 10.000 travailleurs ont travaillé 4,72 millions d'heures dans le cadre du système des titres-services. Cela correspond à moins de douze heures par travailleur et par semaine. La semaine dernière, j'ai lu que 8,1 millions d'heures auraient été

tewerkgesteld in het kader van de dienstencheques. Zij hebben in totaal voor 4,7 miljoen uren gewerkt. Dat is een belangrijk cijfer maar in het artikel dat ik vorige week heb gelezen, was er sprake van 8,1 miljoen uren. Dat is het dubbele. Dit verklaart waarschijnlijk ook waarom men in het ene artikel spreekt over een job van gemiddeld 24 uren per week, terwijl het volgens mijn berekeningen neerkomt op een gemiddelde van 12 uren per week.

Kunt u mij dit verschil uitleggen? Is dat te wijten aan het feit dat die 8,1 miljoen uren gebaseerd is op het aantal verkochte cheques, terwijl die 4,7 miljoen uren het aantal ingeleverde cheques betreft? Er is hoe dan ook een groot verschil. Een heleboel mensen hebben dienstencheques gekocht om het systeem uit te testen, maar blijven ermee zitten. Of vergis ik mij? Ik zie in elk geval verschillende cijfers en dit kan mijn conclusie beïnvloeden. Gaat het om 10.000 jobs of over veel meer? Kunt u mij zeggen of dit wordt uitgedrukt in fulltime of parttime werknemers? Over hoeveel fulltime werknemers gaat het? Ik zou wel de gewerkte prestaties willen kennen en niet het aantal gekochte cheques want dat geeft een vertekend beeld. Het is ook interessant om weten hoeveel cheques er werden gekocht. Mijn eerste vraag gaat dus over het verschil tussen gekochte en ingeleverde cheques.

Mijn tweede vraag gaat over de aanzienlijke verschillen tussen de regio's, tussen Brussel, Wallonië en Vlaanderen. Ik stel vast dat er in Vlaanderen voor 71,6 miljoen werd gekocht, in Wallonië voor 16,5 miljoen en in Brussel voor 2,6 miljoen.

Het gaat dus ongeveer om 2% in Brussel, 21% in Wallonië en 77% in Vlaanderen. Dit zijn toch serieuze verschillen.

Ik heb ook het gevoel dat men lang moet zoeken naar een geschikte kracht. In oktober bleek al dat in Brussel meer aanvragen waren voor werknemers dan er mensen wilden ingaan op dergelijke jobs. Mijn vraag is of dat klopt. Wat is de oorzaak eigenlijk van dat tekort aan arbeidskrachten? Is het omdat het statuut niet aantrekkelijk genoeg is? Loopt het nog moeilijk met het omswitchen tussen PWA en dienstencheques of is dat te wijten aan een voorgeschiedenis, die Wallonië en Brussel niet hebben? Wat zult u ondernemen om het aanbod aan werknemerszijde uit te breiden en ervoor te zorgen dat meer werklozen echt willen ingaan op die jobs? Uiteraard zal misschien niet iedere werkzoekende in aanmerking komen om een job uit te voeren in het kader van de dienstencheques, maar kunnen deze gegevens niet worden gebruikt om een koppeling uit te voeren tussen vraag en aanbod, eventueel niet voor dienstencheques, maar voor het zoeken naar ander werk?

U zei ook de opleiding van potentiële kandidaten te willen versnellen en de zwartwerkers te wijzen op hun voordeel bij het werken met witte cheques. Hoe ver staat u daarmee?

Een laatste vraag gaat in op een suggestie van CD&V. Collega D'hondt heeft vroeger al de vraag gesteld waarom men eigenlijk nog met materiële cheques werkt. U hebt toen gezegd dat u dat zou onderzoeken om het systeem te "dematerialiseren" en inderdaad te werken met een factuur. Hoe ver staat u daarmee? We hebben al gesuggereerd om dat te doen via een fiscale aangifte. Is dit al technisch uitgewerkt? Ik hoor op het terrein dat u daarmee bezig bent.

effectuées. Ce dernier chiffre pourrait-il se rapporter au nombre de titres-services vendus, cependant que 4,7 millions d'heures de prestations auraient réellement été effectuées? S'agit-il de 24 heures par semaine et de 10.000 emplois ou de beaucoup plus?

Les différences entre les Régions sont très importantes. Comment cela se fait-il? Quelle est la cause de la pénurie de main-d'œuvre à Bruxelles? Comment se fait-il que la transition des ALE vers le système des titres-services soit aussi difficile en Wallonie et à Bruxelles? S'il est vrai que chaque demandeur ne peut prétendre à un emploi dans le cadre des titres-services, il devrait néanmoins être possible de mieux aligner l'offre et la demande. Que fait-on pour accélérer la formation des candidats potentiels? Qu'en est-il de la simplification des démarches administratives?

Kunt u ons zeggen hoe het juist zit?

Tot slot, hoeveel procent van de PWA'ers zijn ondertussen "dienstenchequers" geworden, als ik het zo mag uitdrukken? Ik ken wel het cijfer voor mijn regio, maar ik zou het ook wel eens globaal willen bekijken.

03.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, op basis van de laatste gegevens van december 2004 kunnen we spreken van een gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van bijna 24 uur. Dat is in voltijdse equivalenten iets meer dan 7.000. Na de evaluatie zal ik een gedetailleerde berekening hebben van de duur van de arbeidscontracten. Het cijfer dat ik u nu gaf is grosso modo berekend.

Er is inderdaad een verschil tussen het aantal aangekochte en ingediende dienstencheques. Dat verschil wordt wel kleiner. Eind december 2004 waren er 8.884.765 dienstencheques aangekocht en 5.849.066 dienstencheques ingediend bij Accor. Dat is een verhouding van 65,83%.

Eind januari 2005 waren er 9.888.390 dienstencheques aangekocht en 6.752.245 dienstencheques ingediend. Dat is een verhouding van 68,28%.

Dat betekent dat, ook al gebeurt dat geleidelijk, de wachtlijsten van gebruikers stilaan wel worden weggewerkt. Dat merken we aan de percentages.

Hoe kan het verschil in aankoop en gebruik nog worden verklaard? De gebruiker legt een voorraad dienstencheques aan en gaat niet elke keer om de cheques. Dat zal altijd zo blijven. Ook de werkgever spaart de cheques even op en maakt ze periodiek over, alweer om de administratie te vergemakkelijken en vaak om wat tijd te winnen.

Een derde reden zijn de wachtlijsten zelf. Hoe groot moeten we ze inschatten? Er zijn 90.000 actieve gebruikers. Om hen te bedienen zijn er in theorie 9.474 voltijdse equivalente werknemers nodig, terwijl er vandaag 10.886 werknemers zijn. Zij werken echter niet allemaal voltijds. Dat heeft vaak te maken met mobiliteitsproblemen. De betrokkene kan niet net op die plaatsen zijn waar er nog arbeidsaanbod is.

Er is dus nog een verschil, dat niet zozeer te wijten is aan koppen dan wel aan mobiliteitsproblemen. Het verschil krimpt echter. Nu gaat het nog om minder dan een derde. Er is dus een vermindering van de wachtlijsten, ook al zijn ze er nog.

Er is inderdaad een verschil tussen de Gewesten. Er is een ongelijke start geweest, maar een inhaalbeweging is aan de gang. Ik zal ze even situeren. Er werden bij Accor 903.179 dienstencheques ingediend door erkende ondernemingen. Als ik ze even verdeel over de Gewesten, dan heeft Vlaanderen 441.426 cheques voor zijn rekening genomen, het Waals Gewest 160.916 en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 300.837. Er is dus in ieder geval een inhaalbeweging bezig. De start was echter echt ongelijk en dus is er nog altijd enige achterstand.

De RVA start op 17 maart 2005 de werkgroep Dematerialisering op.

03.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Selon les données de décembre 2004, la durée moyenne de travail comportait 24 heures par semaine, ce qui porte donc sur 7.000 équivalents temps plein.

Il y a une différence entre les chèques achetés et utilisés. En décembre 2004, 8,8 millions de chèques avaient été achetés et 5,8 millions utilisés, ce qui représente 65,83%. Les listes d'attente se résorbent. La différence diminue et comporte moins d'un tiers. On assiste à une opération de rattrapage entre les Régions.

L'ONEM lance l'action dite de dématérialisation le 17 mars. Celle-ci devra être opérationnelle en 2006. Nous voulons atteindre 20.000 travailleurs fin 2005. Jusqu'à présent, tous les objectifs ont été atteints dans les délais.

La guidance est une compétence régionale, mais les autorités fédérales diffusent des informations détaillées à ce sujet par le biais de divers canaux. Le budget a été respecté en 2004 et sera maintenu dans les prochaines années.

Dat houdt nog altijd in dat mijn timing gelijk blijft, namelijk in 2006 operationeel zijn met het systeem.

De doelstelling van het aantal jobs blijft gehandhaafd. De oorspronkelijke inschatting was om tegen eind 2005 20.000 dienstenchequewerknemers te bereiken en in 2006 de kaap van 25.000 werknemers te overschrijden. Alle cijfers die wij nu halen, hebben telkens de doelstellingen tijdig bereikt. Als deze evolutie zich doorzet, kunnen we die 25.000 jobs nog altijd in het vooruitzicht stellen.

Toeleiding en begeleiding vallen sowieso onder de regionale bevoegdheid. Alle Gewesten geven echter wel aan dat zij heel serieuze inspanningen leveren. De federale overheid tracht dat ook te doen, bijvoorbeeld door deze maand 300.000 flyers te verspreiden. We doen dat niet allemaal zelf. De vakbonden, de RVA, de PWA's en erkende ondernemingen helpen ons daarbij. Om kandidaat-werknemers te lokken, werden de flyers in een heel bevattelijke taal geschreven. Het zijn vrij aantrekkelijke folders.

Het budget werd in 2004 gerespecteerd. De budgetten voor de komende jaren blijven ook gewoon gehandhaafd. U weet ook dat sedert mei 2004 een grootscheepse informatiecampagne loopt via de PWA's, waarbij niet minder dan 200.000 werkzoekenden werden uitgenodigd om hen warm te maken voor het systeem. 70.000 van hen hebben intussen al een individueel gesprek achter de rug.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, er bestaat een enorm verschil tussen de aangekochte cheques en de ingeleverde cheques, wat volgens mij wijst op een achterstand en wachtlijsten. Volgens u zijn de Gewesten hiervoor gedeeltelijk bevoegd. Ik meen dat op uw niveau terzake bijkomende inspanningen zouden moeten worden geleverd.

Op het verschil in gebruik in de Gewesten heeft u eigenlijk geen concreet antwoord gegeven, tenzij toen u verwees naar een verschil in de startsituatie. Begrijp ik dat goed? Een verschillende uitgangssituatie, dus een latere start?

03.04 Minister Freya Van den Bossche: Zij zijn veel later gestart met het systeem.

03.05 Nahima Lanjri (CD&V): U denkt dus dat die achterstand echt wel zal ingelopen worden?

03.06 Minister Freya Van den Bossche: Of hij volledige zal worden ingelopen weet ik niet. Wellicht zal er altijd een achterstand zijn. Die is niet meer in te halen. De evolutie is evenwel van die aard dat volgens mij de dienstencheques ook daar aanslaan. Een inhaalmanoeuvre lijkt mij echter niet mogelijk.

03.03 Nahima Lanjri (CD&V): La différence dans les chiffres relatifs aux titres-services indique un arriéré ou des listes d'attente. Les autorités fédérales peuvent encore fournir des efforts supplémentaires. La ministre pense-t-elle que l'arriéré peut être rattrapé par les autres Régions?

03.06 Freya Van den Bossche, ministre: Le retard ne pourra probablement jamais être rattrapé totalement.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Question de M. Benoît Drèze à la ministre de l'Emploi sur "l'évaluation des titres-services" (n° 6020)
04 Vraag van de heer Benoît Drèze aan de minister van Werk over "de evaluatie van de dienstencheques" (nr. 6020)

04.01 Benoît Drèze (cdH): Madame la ministre, pratiquement chaque semaine, il y a des questions sur les titres-services. Il serait utile d'envisager prochainement avec vous l'évaluation prévue à l'article 10 de la loi du 20 juillet 2001. Vous aviez d'ailleurs renvoyé à cette évaluation au mois de décembre lorsque j'avais déposé une série d'amendements dans le cadre de la loi-programme adoptée le 27 décembre 2004.

Mes questions sont très simples. Pourrez-vous respecter cette échéance du mois de mars fixée par la loi? Il s'agit d'une échéance annuelle mais c'est la première fois que nous aurons l'occasion d'évaluer le nouveau dispositif. Deuxièmement, je l'ai entendu dire et vous l'avez vous-même évoqué à l'une ou l'autre reprise: une task force a été créée au sein du cabinet ou autour du cabinet, dédiée à une réflexion sur les titres-services. Quelle est la composition de la task force? Tout le monde n'y est pas et ceux qui ne s'y trouvent pas se demandent si on y a bien respecté les équilibres, linguistiques ou autres.

Enfin, dans la foulée de l'évaluation, vous avez annoncé des modifications des dispositifs. Pourriez-vous nous dire quel est le calendrier prévu? Je ne suis pas le seul impatient. Ce matin, la fédération Federgon donnait une conférence de presse ou livrait en tout cas un communiqué sur son propre positionnement. Je voudrais profiter de l'occasion pour vous dire d'entrée de jeu que sur la question soulevée par Federgon et qui est une des questions que j'ai entendues à la radio, à savoir la possibilité de descendre sous le mi-temps, nous avons toujours soutenu, au cdH, en matière de droit du travail, que dans le cadre des chèques-services, il n'y avait aucune raison de déroger à la législation générale, que ce soit pour introduire plus de restrictions ou vers plus de flexibilité. C'était l'occasion de vous faire connaître notre point de vue sur cette problématique.

04.02 Freya Van den Bossche, ministre: Monsieur le président, chers collègues, l'évaluation du système des titres-services est actuellement en cours. Dans cette phase, une enquête est organisée auprès d'un échantillon représentatif d'entreprises, de travailleurs et d'employeurs agréés dans le système des titres-services. Il faut évidemment procéder au traitement de ces données, en tirer des conclusions et ensuite formuler des recommandations.

En outre, cette évaluation traite et interprète un certain nombre de données qui doivent être transmises chaque trimestre par les entreprises agréées à l'ONEM, comme vous le savez. Un certain retard est à noter en ce qui concerne cette transmission par les entreprises agréées à l'ONEM. Concrètement, cela signifie que la rédaction du rapport d'évaluation se fera avec un certain retard. Il s'agit de quelques semaines, le rapport devrait donc être disponible au plus tard fin avril 2005.

La task force titres-services examine tous les problèmes relatifs à cette mesure, donc également l'évaluation. La task force a ainsi participé activement à la rédaction des questionnaires. Elle est composée des représentants de ma cellule stratégique, du SPF Emploi, Travail et Concertation sociale, de l'ONEM, d'ACCOR et des partenaires sociaux représentés à la commission consultative "Reconnaissance des titres-services". Je n'ai aucune idée des personnes qui ont été envoyées par ces différents organismes ni de

04.01 Benoît Drèze (cdH): Bijna elke week worden er vragen over de dienstencheques gesteld. Het ware nuttig tot de in de wet vooropgestelde evaluatie over te gaan. Zal u de einddatum van maart halen?

Er werd een *task force* opgericht die over de dienstencheques moet nadenken. Hoe is die werkgroep samengesteld? Zij die er geen deel van uitmaken, vragen zich af of het evenwicht wel werd verzekerd.

Ten slotte hebt u aangekondigd dat de bepalingen zullen worden gewijzigd. In welke timing is ter zake voorzien?

Wat betreft de mogelijkheid om minder dan halftijds te werken, heeft het cdH steeds gesteld dat er voor de dienstencheques geen enkele reden was om van de algemene bepalingen af te wijken.

04.02 Minister Freya Van den Bossche: De evaluatie van het systeem van de dienstencheques is aan de gang. De gegevensoverdracht door de erkende ondernemingen aan de RVA heeft enige vertraging opgelopen. Het evaluatieverslag zou tegen eind april 2005 beschikbaar moeten zijn.

Ik heb er geen idee van welke personen door de verschillende organismen in de *task force* "dienstencheques" zijn afgevaardigd, noch tot welke taalrol zij behoren. De evaluatie zal moeten aantonen of wetswijzigingen vereist zijn.

Indien nodig kunnen die wijzigingen in het kader van de begrotingscontrole worden aangebracht. Het advies van de *task force* kan worden gevraagd

leur langue maternelle. Nous demandons seulement à ces institutions d'envoyer leurs représentants.

over de gepastheid van een koninklijk besluit ter zake.

L'évaluation devra démontrer si des modifications légales doivent être apportées au régime des titres-services. Les résultats provisoires de l'évaluation feront aussi l'objet d'une discussion à la réunion de la task force du 12 avril prochain.

Au cas où il s'avèrerait nécessaire d'apporter des modifications légales, cela pourrait éventuellement se faire dans le cadre de l'exécution du contrôle budgétaire, si nous sommes suffisamment prêts. On peut toujours essayer. Cela dépend, bien sûr, du type de modification, si elles sont assez simples ou plus compliquées.

En ce qui concerne les modifications réglementaires éventuelles par arrêté royal, on peut toujours demander l'avis de la task force.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de Poolse werknemers bij uitzendkantoren" (nr. 5844)

- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "het goedkoop aanbieden van Poolse werknemers door een uitzendbureau" (nr. 6003)

05 Questions jointes de

- Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "les travailleurs polonais dans les agences d'intérim" (n° 5844)

- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "l'offre de main-d'oeuvre polonaise bon marché par une société de travail intérimaire" (n° 6003)

05.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb de vraag inderdaad opgesteld naar aanleiding van een artikel dat in De Standaard verschenen is over het uitzendkantoor in Puurs, maar ondertussen is gebleken dat het vermoeden juist was dat wij eigenlijk maar te maken hadden met het topje van de ijsberg. Er is ondertussen, op die paar dagen tijd, ook nieuws verschenen over, onder andere, Eurostar 25 en over de ijsfabrikant Frisa in West-Vlaanderen, die ook op een dergelijke manier "oplossingen" probeert te zoeken.

Het is een teken aan de wand, mevrouw de minister, dat het openstellen van onze arbeidsmarkt en de flexibilisering op zich toch een zaak is die we heel nauw in het oog moeten houden. De creativiteit is natuurlijk soms grenzeloos, zeker wanneer het gaat over het maken van winsten. De creativiteit om de beperking op het vrij verkeer van werknemers uit de nieuwe Europese lidstaten te omzeilen, blijkt dus inderdaad groot te zijn.

Bij het interim-kantoor uit Puurs waarover het ging, had men dus de creativiteit gevonden om Poolse werknemers te rekruteren die over de dubbele Duits-Poolse nationaliteit beschikken en dus een Duits paspoort hebben. Zo kon men ze hier zagezegd legaal tewerkstellen, maar wat mij opviel – ook in de reclame die dat uitzendkantoor maakte – is dat zij aangeprezen worden als hardwerkende Poolse werknemers, die nog graag werken. Daarover ondervraagd zegt men dat men dit eigenlijk volkomen wettelijk doet. Het zijn lage lonen, maar volgens het bedrijf is het legaal, wat mij toch wel een beetje de

05.01 Greta D'hondt (CD&V): L'affaire de l'agence d'intérim de Puurs, telle que relatée dans le journal *De Standaard*, ne représente que la partie visible de l'iceberg. L'on déploie des trésors d'inventivité quand il s'agit de contourner les restrictions en matière de libre circulation des travailleurs en provenance des nouveaux Etats membres de l'UE. L'agence d'intérim engage des travailleurs polonais qui ont également la nationalité allemande, ce qui leur permet de travailler légalement. On dit en outre d'eux qu'ils sont courageux et qu'il s'agit d'une main d'oeuvre bon marché. Eurostar 25 engage également des Polonais ayant la double nationalité. Il apparaît que leur rémunération est inférieure de 6,40 euros au salaire minimum. Selon le magazine *Trends/Tendances*, le glacier Frisa utilise un système de rémunération à la pièce plutôt qu'à

wenkbrauwen doet fronsen omdat precies in de reclame die men maakt letterlijk staat dat het aan een zeer scherp tarief is "dat met u kan vastgesteld worden."

Bij mijn weten kan men natuurlijk wel een tarief vaststellen met een gebruiker om boven de lonen te gaan, maar niet om onder de lonen te zakken. Ik heb dus toch heel wat vragen rond dat scherp tarief.

Er was ook te lezen over Eurostar 25, die zegt dat er geen probleem is. Zij gebruikt ook de truc van Poolse werknemers met een dubbele nationaliteit. Zij zegt dat er geen probleem is voor hen omdat zij het minimumloon betalen, terwijl in de praktijk blijkt dat 6,40 euro per uur betaald wordt, wat zelfs nog niet het minimumloon bij ons is.

Als ik dan in Trends vorige week het stukje las over die roomijsproducent Frisa, die ook zijn creativiteit samengeraapt heeft om oplossingen te zoeken om onder onze loonkosten te duiken, dan gaat het hier nog over een heel andere constructie.

Hier probeert men met stuklonen te werken in plaats van met uurlonen, zodanig dat helemaal afgeweken wordt van de normale gang van zaken in die sector wat betreft de beloning voor dat soort arbeid.

Ik vernoem deze drie voorbeelden, maar ik ben ervan overtuigd dat dit nog maar het topje van de ijsberg is. Men is eigenlijk aan het braderen op de markt. Men grijpt het openstellen of verruimen van Europa aan om op onze arbeidsmarkt mensen aan het werk te stellen tegen arbeidsvoorwaarden die volgens de sociale wetgeving van ons land niet kunnen. Mijn vraag is nu nog scherper dan toen ik ze indiende, omdat er sindsdien nog verhalen bijgekomen zijn. Ik ben ervan overtuigd dat u de zaak onderzocht. Welk instrumentarium zult u aanwenden om dit onterecht gebruik, dat naar misbruik neigt, in te perken? Dergelijke praktijken die wij met onze sociale regelgeving in dit land niet kunnen dulden.

05.02 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ga verder op mijn vragen die ik u twee weken geleden in de plenaire vergadering gesteld heb. We weten allemaal dat er een beperking is tot eind 2006 om vanuit de nieuwe lidstaten hier te komen werken. We merken dat er meer en meer gaten beginnen in te komen. Mijn collega D'hondt heeft net drie voorbeelden aangehaald. Flexabel is wel van Bornem en niet van Puurs, maar dat doet er niet zoveel toe, als we zien hoe relatief grenzen in dit verhaal zijn. Wat mij vooral verontrust is dat we er niet in slagen om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar af te stemmen. Naast de verhalen over Flexabel, over Eurostar, over Frisa, hebben we ook het verhaal dat er op dit ogenblik 10 000 jobs vacant zijn in de bouwsector. Als we er niet in slagen om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen, gaan werkgevers op een bepaalde manier een oplossing zoeken voor hun tekort aan jobs, om te voldoen aan de wensen van hun klanten.

Er wordt dan een oplossing gevonden, waarvan men zich wel kan afvragen of ze sociaal en maatschappelijk wel aanvaard is. In het hele verhaal blijft dit mij bij: er zijn enerzijds heel veel werklozen, die wij proberen te activeren met het juiste overheidsbeleid, maar anderzijds is er druk van de werkgevers, die met een aantal knelpunten nog altijd problemen hebben.

l'heure. L'on se sert de l'ouverture du marché pour imposer aux gens des conditions de travail qui sont normalement inacceptables dans notre pays. De quels instruments le gouvernement dispose-t-il pour lutter contre de telles pratiques?

05.02 Annemie Turtelboom (VLD): Le bureau d'intérim Flexabel est situé à Bornem et non à Puurs.

La libre circulation des travailleurs issus des nouveaux Etats membres est limitée jusqu'en 2006. Je m'inquiète surtout de l'impossibilité de concilier l'offre et la demande. Dans le secteur de la construction, 10.000 emplois sont vacants. Etant donné le déséquilibre entre l'offre et la demande, les employeurs recherchent des solutions socialement inacceptables.

L'enquête menée contre Flexabel a-t-elle déjà fourni des résultats? Des enquêtes sont-elles menées à propos de situations analogues

Mevrouw de minister, ik zal niet alles herhalen wat ik in de plenaire vergadering heb gezegd, maar ik wil u vragen wat de stand van zaken is in het onderzoek naar Flexabel. Ik wil niet dat ene specifieke uitzendbureau viseren, maar ik meen dat het een symptoom is. Wie gisteren het journaal heeft gevolgd, heeft kunnen zien hoe Portugese arbeiders op een grote werf in Haren werkten. Ik denk dat wij de komende weken meer en meer dergelijke verhalen zullen horen, ook al betreft het hier eigenlijk nog een andere problematiek.

Maakt het onderzoek deel uit van een breder onderzoek naar soortgelijke toestanden in andere firma's?

Zult u erop toekijken dat er geen onregelmatigheden of omzeilingen gebeuren met betrekking tot het loon van de arbeiders? Ik heb destijds ook in de plenaire vergadering opgemerkt dat er een truc blijkt bestaan waarbij aan bepaalde mensen een onkostenvergoeding wordt gegeven. Men beweert dat het loon in Polen uitbetaald wordt. Zolang er geen overleg is tussen België en Polen, is het natuurlijk zeer moeilijk te controleren of zij effectief een loon krijgen in Polen. Volgens hetgeen ik daarover uit het werkveld hoor, blijkt het loon dat in Polen betaald wordt, zeer bedenkelijk of zelfs nihil te zijn.

Hebt u al overleg gepleegd met uw Vlaamse collega om de zaak aanhangig te maken bij de erkenningscommissie of de inspectie van de Vlaamse overheid?

Hebt u al contact gehad met uw Poolse collega's, meer in het bijzonder voor het concrete geval?

Trekt u hieruit bepaalde conclusies met betrekking tot de beschikbaarheid van onze eigen werklozen voor het soort jobs waarvoor werkgevers blijkbaar een grote aantrekkingskracht zien in de Poolse werknemers? Zult u bij de RVA-facilitatoren erop aandringen om werkzoekenden nog actiever aan te porren om zich te kwalificeren voor jobs in de bouwsector of de andere knelpuntberoepen, zodat de vraag naar Poolse werknemers daalt?

05.03 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het betreft hier voor alle duidelijkheid telkens werknemers die een Europese nationaliteit of een dubbele nationaliteit hebben. Voor zover alle spelregels worden nageleefd, kan men daartegen weinig doen. In veel van die gevallen adverteren firma's echter met zodanig scherpe prijzen dat men kan veronderstellen dat niet alle spelregels worden nageleefd.

Wat kan men dan doen? Zoals is gebeurd naar aanleiding van het eerste gemelde incident, werd een onderzoek opgestart. Men kan enkel controleren en optreden. Dat heeft tot doel na te gaan of de Belgische sociale wetgeving is nageleefd. We kunnen dat gerust controleren en vragen alle documenten op per werknemer om na te gaan welk loon hij ontvangt voor welk werk en onder welke omstandigheden. We controleren die stuk voor stuk. De resultaten van het eerste onderzoek zijn nog niet bekend, aangezien dat onderzoek nog niet is afgelopen. Ik kan daarover dus niet meer kwijt.

Veel van die onderzoeken moeten inderdaad binnen de bredere problematiek van grensoverschrijdende tewerkstellers- en

dans d'autres sociétés? La ministre lutte-t-elle contre les irrégularités salariales? Se concerte-t-elle avec sa collègue flamande pour saisir la commission d'agrément ou l'inspection de ce dossier? A-t-elle eu des contacts avec ses collègues allemands et polonais? Quelles sont ses conclusions en ce qui concerne la disponibilité de chômeurs de notre propre pays? Insistera-t-elle auprès de l'ONEM pour que les demandeurs d'emploi recherchent plus activement un emploi dans un secteur qui a besoin de travailleurs?

05.03 **Freya Van den Bossche**, ministre: Il s'agit dans la plupart des cas de salariés ayant la nationalité d'un des pays membres de l'UE ou ayant au moins la double nationalité. Il n'y a pas grand-chose à faire si la législation est respectée. Toutefois, les tarifs étonnamment bas qui sont pratiqués semblent indiquer que ce n'est pas toujours le cas.

L'enquête sur l'incident rapporté par les auteurs des questions n'est pas encore clôturée. Elle doit déterminer avec précision si la législation sociale belge a été en tous points respectée.

Il existe une collaboration internationale dans la lutte contre

detacheringsfraude worden gezien. Wat betreft de detacheringsfraude met betrekking tot goedkope arbeidskrachten werd in de Federale Raad en het Federaal Coördinatiecomité een initiatief genomen om de informatie-uitwisseling, de uitvoering van controles en de samenwerking met de ons omringende landen aan te zwengelen. Dat is trouwens een van de prioritaire opdrachten van de Federale Raad en van het Coördinatiecomité. Op 9 februari vond een eerste contact met de Nederlandse en Duitse inspectiediensten plaats in Brussel. U begrijpt dat ik niet in detail kan treden over het gevolg dat wordt gegeven aan de daar besproken zaken, die hier ook werden aangehaald. Er zal daarop bijzonder passend worden gereageerd en zodra dat is gebeurd, zal ik u daarover informeren. Het is alleen niet zo handig dat op voorhand te doen.

Wat betreft de knelpuntenberoepen, is het de bedoeling van de maatregel van activering van zoekgedrag de tewerkstellingskansen van werkzoekenden te verhogen door intensieve begeleiding en nuttige opleiding. Er werd aan de gewestelijke plaatsingsdiensten gevraagd aandacht te hebben voor sectoren zoals de bouwsector, waar de vraag veel groter is dan het aanbod. Het lijkt een voor de hand liggende piste om, als er zoveel werklozen zijn die worden begeleid, hen bij voorkeur te leiden naar beroepen waarvoor de vraag erg groot is. De gewestelijke plaatsingsdiensten blijken daartoe inderdaad inspanningen te leveren.

05.04 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb uiteraard alle begrip voor het feit dat men voor praktijken die in onderzoek zijn en waartegen men probeert op te treden, bij wijze van spreken de Kroon niet ontbloot. Met dat soort praktijken is het het beste als niet geweten is waarmee men bezig is.

Ik ben ervan overtuigd dat u de zaak ernstig neemt. Dat moet ook.

Wij evolueren hier naar toestanden die uiteraard niet te dulden zijn in onze samenleving. Werken tegen 6,40 euro en dit ook durven afficheren op zijn website is eigenlijk de schaamte voorbij.

Een tweede element dat ik eraan toevoeg is dat wij via de loontrekkenden slechts een klein deel van de problematiek zien. Ik had het niet eens over zij die hier als zelfstandigen komen werken, maar die dat nooit waren in hun land van oorsprong. In de ex-sovjetstaten en Polen waren zij nooit zelfstandig en zij zouden het wellicht nooit zijn geworden, maar net voor zij de bus opstapten in hun land, kregen zij nog een nummer voor zelfstandigen, zodat zij hier reglementair als zelfstandige kunnen werken.

Mevrouw de minister, de bouwsector heeft enorme inspanningen gedaan om te strijden tegen de plaag van de jaren 80 en 90, met betrekking tot de koppelbazen. De uitzendsector had wat tijd nodig om krediet te verwerven bij de sociale partners als een volwaardige speler op de arbeidsmarkt. Als de uitzendsector dergelijke praktijken laat vermenigvuldigen dan dreigt zij het verworven krediet te verspelen. Er ligt een enorme verantwoordelijkheid bij de koepel van de uitzendsector om hieraan nu paal en perk te stellen. Desnoods moeten er leden worden uitgesloten, maar dit kan niet langer. Er zijn momenteel drie van dergelijke praktijken gekend maar ik vrees dat we

la fraude en matière de détachement. Nombre d'informations sont échangées entre les pays. Le 9 février, une réunion a eu lieu avec les services d'inspection belges, allemands et néerlandais.

Les services de placement régionaux doivent concentrer leurs efforts sur les métiers où il existe une pénurie. Lorsque la demande est importante pour certains métiers, il faut orienter les demandeurs d'emploi vers ceux-ci.

05.04 Greta D'hondt (CD&V): Il s'agit indéniablement d'un problème de taille. Nous ne pouvons pas ignorer les situations intolérables qui se produisent. Il ne s'agit certainement pas uniquement de travailleurs avec un statut de salariés. Les autorités polonaises attribuent à la hâte le statut d'indépendant à de nombreuses personnes concernées avant qu'elles se rendent en Belgique.

Après un combat qui aura duré de longues années, le secteur de la construction a fini par gagner la guerre contre les pourvoyeurs de main-d'œuvre. Il ne peut assurément pas être question de voir apparaître à présent une version moderne de ce phénomène!

Les agences d'intérim portent aussi une part de responsabilité en la matière. Il appartient au secteur d'intervenir dès qu'un de ses membres se livre à des pratiques intolérables.

Il est évident qu'une attention particulière doit être accordée aux

dit aantal moeten vermenigvuldigen met een factor die ik eigenlijk niet durf uitspreken. Het kan niet zijn dat de uitzendsector zich voor dat soort van malversaties laat gebruiken.

Als ik vandaag de opmerkingen van de uitzendsector hoor over de belangrijke rol van de dienstencheques, dan lijkt het mij ook van belang mocht ik de uitzendsector kordaat horen zeggen dat dergelijke praktijken niet door de beugel kunnen. Dit is werkelijk van het goede te veel.

Wat de knelpuntberoepen betreft, kent u mijn standpunt over het activeringsbeleid. Uiteraard moeten we ervoor zorgen dat die knelpuntberoepen maximaal worden weggewerkt en de arbeidsplaatsen worden ingevuld.

Maar laten wij wel wezen, als de knelpuntberoepen moeten worden ingevuld aan 6,40 euro per uur – of zoals in het genoemde geval, waarbij de arbeid wordt georganiseerd via interim-werk en men tussendoor nog wat andere werkjes doet in een container, tussen twee interim-contracten in – en als wij op die manier de mensen moeten motiveren om in die arbeidsvoorwaarden de knelpuntberoepen weg te werken, dan zijn wij over een totaal ander verhaal bezig, een verhaal waarvoor ik alleszins niet wil tekenen.

05.05 Annemie Turtelboom (VLD): Mevrouw de minister, ik meen dat over deze vraag zich een van de grootste debatten van de komende jaren zal afspelen. Misschien spijtig genoeg, maar ik ben er echt van overtuigd dat wat nu aan bod komt – met dat ene interim-kantoor en die andere voorbeelden die aangehaald zijn – een evolutie is waarvoor wij inderdaad zeer waakzaam zullen moeten zijn en waarmee wij zeer omzichtig zullen moeten omspringen.

Ik ben er wel van overtuigd dat wij steeds meer zulke verhalen zullen krijgen. Ik wil zelfs verder gaan. Ik denk dat het op dit moment perfect mogelijk is een Pools bedrijf op te starten, daar mensen in dienst te nemen, en die dan op een of andere manier hier te laten werken. Ik geef een concreet voorbeeld. Men kan bijvoorbeeld zijn ouders laten opnemen in een serviceflat of in een rustoord wanneer dat nodig is. Men zou ook kunnen zeggen: ik start een Pools bedrijf op, ik neem daar een verpleegster in dienst en ik laat haar thuis mijn ouders verzorgen. Zij blijven dan in hun huiselijke omgeving en het zal bovendien waarschijnlijk nog een stuk goedkoper zijn dan wanneer men ze in een rustoord of een serviceflat laat opvangen.

Betekent dit dat ik elke voorwaarde waaronder die mensen hier komen werken goedkeur? Nee, absoluut niet. Ik meen dat ik dat duidelijk gezegd heb. Maar men tast daar wel de grenzen af. Ik meen dat daarin de belangrijkheid zit van het debat van de komende jaren. Men tast elke keer de grenzen af tussen de vraag en het aanbod: wat is er nog perfect legaal en wat gebeurt er allemaal onder de dermate grote druk van de markt? Ik durf niet te denken aan alle knelpuntberoepen in de witte sector, die ik nog niet heb aangehaald maar die er nog zullen komen de komende jaren.

Opnieuw, ik wil niet zeggen – ik hamer daar op – dat ik alles aanneem wat terzake gebeurt.

Tot slot, ik meen inderdaad dat de uitzendsector daar een belangrijke

professions dites critiques, sans que le but ne soit pour autant de combler à tout prix les lacunes sur le marché du travail.

05.05 Annemie Turtelboom (VLD): Je suis convaincue, moi aussi, que les abus cités ne constituent pas des cas uniques et que les situations de ce genre se multiplieront à l'avenir. Les esprits imaginatifs ne cessent d'explorer plus avant les limites de la légalité.

Comment demander au secteur intérimaire de se justifier si l'entreprise qui dépasse les bornes n'est pas membre de son association représentative?

rol bij speelt. Maar natuurlijk, wanneer de uitzendsector zegt dat dit concrete interim-bureau geen lid is van hun organisatie, kan men het ook niet als lid schorsen en kan men er als koepel van de uitzendkantoren geen enkele sanctie tegen treffen. Ik vermoed en ik vrees ook dat wij er de komende maanden nog op zullen terugkomen.

05.06 Minister **Freya Van den Bossche**: Een aantal korte reacties. Het voorbeeld dat u aanhaalt, kan totaal niet. Als die Poolse verpleegster bij dat Pools bedrijf hier zit en als zij werkt aan Poolse voorwaarden, dan is dat een oneigenlijke detachering. Dat is een inbreuk. Als ze natuurlijk hetzelfde loon krijgt als een verpleegster van hier, dan is ze ook niet goedkoper. Dan kunt u evengoed een vrouw van hier aanwerven die uw mama komt verplegen. Dat gaat u evenveel kosten. Het moet aan de voorwaarden zoals ze hier gelden. U hebt gezegd dat het goedkoper zou zijn dan er een van hier te nemen. Hoezo dan?

05.06 **Freya Van den Bossche**, ministre: Il ne faut pas confondre le débat sur les métiers pour lesquels il existe une pénurie avec celui sur la main-d'œuvre bon marché. Si des agences d'intérim emploient de la main-d'œuvre bon marché dans le secteur du bâtiment, c'est principalement sur la base de considérations financières et non pour remédier à la pénurie dans certains secteurs.

05.07 **Annemie Turtelboom** (VLD): ... tussen uw minimumloon en wat u de facto meer verdient.

05.08 Minister **Freya Van den Bossche**: Dat denk ik nu nog niet. Ik denk dat het probleem van knelpuntberoepen en het probleem van werkgevers die goedkope arbeidskrachten willen aantrekken twee verschillende problemen zijn. Bij knelpuntberoepen zal men automatisch een zekere vorm zien van arbeidskrachten die van elders komen, die hier naartoe zullen stromen – en binnen de Europese Unie kan dat natuurlijk perfect – om dat werk te gaan doen, natuurlijk aan onze voorwaarden. Wat we nu zien zijn niet zozeer altijd voorbeelden van niemand vinden om het werk te doen, maar vaak van het zo goedkoop mogelijk aanwerven van zoveel mogelijk mensen. Dat is een andere problematiek.

05.08 **Freya Van den Bossche**, ministre: Les agences d'intérim doivent toujours être en possession d'une autorisation délivrée par les Régions. Celui qui transgresse la loi peut être sanctionné par cette voie.

Er wordt ook gezegd dat een koepel toch niet kan bestraffen als iemand geen lid is. Dat klopt ook maar ik denk dat we iets anders moeten doen. We geven sowieso de gegevens van dergelijke onderzoeken onmiddellijk door aan de Gewesten die bevoegd zijn voor het afleveren van de vergunningen van interimkantoren. Welnu, zij kunnen die perfect intrekken. Wij geven die feiten altijd door. Op die manier kunnen ze de vergunningen intrekken en de cowboys uit de markt halen zodat we enkel nog respectabele interimbureaus overhouden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05.09 **Hilde Vautmans** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zou er alleen voor willen pleiten om het Reglement te respecteren qua timing. Het is momenteel kwart voor vier, de commissie is gestart om half drie en we zijn aan vraag 7. Ik ben lid van de commissie voor het Reglement en ik heb jaren voor de regering in de Conferentie van voorzitters gezeten. Ik houd er echt aan, in elke commissie waar ik naartoe ga, dat het Reglement gerespecteerd wordt, én door de vraagstellers, én door de minister.

05.09 **Hilde Vautmans** (VLD): Je souhaiterais que le Règlement soit mieux respecté: cette commission ne s'en tient pas au temps de parole imparti pour les questions.

De **voorzitter**: Mevrouw Vautmans, we hebben zeven vragen behandeld in drie kwartier tijd, wat een gemiddelde is van vijf minuten,

Le **président**: Nous respectons les règles. En ma qualité de

wat compleet conform het Reglement is. Daarnaast hebben we hier de zeer goede gewoonte, mevrouw Vautmans, om antwoorden die korter uitvallen voor een stuk te laten compenseren, zeker wanneer het debat het vraagt, door langer te antwoorden. Tot nader order is het de commissie en de commissievoorzitter van deze commissie die dat in de gaten zal houden. Ik heb tot nu toe geen fundamentele problemen ervaren en ik wil het dan ook zou houden en mij inderdaad in die mate soepel opstellen dat eenieder zijn werk hier behoorlijk kan doen.

05.10 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit moet mij toch van het hart. Mevrouw Vautmans heeft ons al eens verweten, voor zij hier zelf zat, dat we allemaal luiards waren. In deze commissie, als u tussendoor binnenvalt, dan zwijgt u beter. Wij hebben zeven vragen behandeld. Ik zou willen vragen welke commissie dit correcter en stipter doet dan deze.

05.11 Hilde Vautmans (VLD): Toch wel. Heel wat commissies zijn stipter.

06 Question de Mme Colette Burgeon à la ministre de l'Emploi sur "les dangers des fibres céramiques réfractaires" (n° 5862)

06 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de minister van Werk over "de gevaren van hittebestendige keramische vezels" (nr. 5862)

06.01 Colette Burgeon (PS): Monsieur le président, madame la ministre, à ma question n° 5192 du 22 février 2005 sur "les dangers des fibres céramiques réfractaires", développée en commission de la Santé publique, le ministre Demotte rappelait – je cite –: "Il n'entre nullement dans mes attributions de décider des mesures de contrôle de l'utilisation des fibres céramiques réfractaires. Cette compétence relève uniquement des services de la médecine du travail si ces fibres sont utilisées dans le milieu professionnel".

Mes questions sont donc les suivantes:

- Dans l'attente de l'avis scientifique du Conseil supérieur de l'hygiène sur la question, pourriez-vous me dire quelles sont les mesures de contrôle provisoires pour l'utilisation de ces fibres.
- Combien de contrôles ont-ils déjà été effectués?
- Avec quel effet?

06.02 Freya Van den Bossche, ministre: Monsieur le président, certaines fibres céramiques réfractaires sont classées comme cancérogènes de catégorie II par l'Union européenne et reprises alors dans l'arrêté royal du 24 mai 1982. Sur base de cette classification, l'exposition à ces fibres est reprise dans le champ d'application de l'arrêté royal du 12 décembre 1993 concernant la protection des travailleurs contre les risques liés à l'exposition à des agents cancérogènes et mutagènes au travail.

Cet arrêté énumère les mesures de prévention spécifiques qui doivent être prises en cas de travail avec des agents cancérogènes. Dans les cas où l'utilisation de la substance cancérogène ne pourrait être évitée, un certain nombre de mesures de prévention collective et individuelle doivent être appliquées afin d'éviter au maximum l'exposition.

Il existe une valeur limite d'exposition aux fibres céramiques

président de la commission, je compense une question ou une réponse brève par une autre, un peu plus longue. Par ailleurs et jusqu'à preuve du contraire, c'est la commission et son président qui fixent les travaux.

05.10 Greta D'hondt (CD&V): Je conteste l'affirmation selon laquelle nous dépasserions le temps de parole. Je ne pense pas qu'il y ait beaucoup de commissions plus ponctuelles que la nôtre.

05.11 Hilde Vautmans (VLD): Elles sont pourtant nombreuses.

06.01 Colette Burgeon (PS): In afwachting van het wetenschappelijke advies van de Hoge Gezondheidsraad ter zake zou ik willen vernemen welke voorlopige controlemaatregelen getroffen werden in verband met het gebruik van deze hittebestendige keramische vezels. Hoeveel controles vonden er reeds plaats? Met welk resultaat?

06.02 Minister Freya Van den Bossche: Een koninklijk besluit somt de voorzorgsmaatregelen op die moeten worden genomen wanneer met kankerverwekkende stoffen wordt gewerkt. De blootstelling moet tot het minimum worden beperkt. De blootstelling aan de hittebestendige keramische vezels is onderworpen aan bepaalde grenswaarden die in geen geval mogen worden overschreden. Het Laboratorium van Industriële Toxicologie van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg stelt momenteel

réfractaires qui ne peut être dépassée en aucun cas. Cette valeur est actuellement fixée à 1 fibre par cm³. Le laboratoire de toxicologie industrielle du SPF Emploi, Travail et Concertation sociale a une grande expérience dans le mesurage des fibres d'amiante et prépare à l'heure actuelle des contrôles concernant les fibres céramiques réfractaires.

Après que l'avis du Conseil supérieur de l'hygiène m'aura été communiqué, les mesures actuelles de protection seront éventuellement révisées.

controles op voor de hittebestendige keramische vezels. Van zodra ik in het bezit ben van het advies van de Hoge Gezondheidsraad, zullen we de bestaande beschermingsmaatregelen eventueel herzien.

06.03 Colette Burgeon (PS): Madame la ministre, vous ne savez pas quand vous recevrez les renseignements adéquats du service?

06.03 Colette Burgeon (PS): U kan ons niet zeggen wanneer uw dienst u bruikbare informatie zal bezorgen?

06.04 Freya Van den Bossche, ministre: Je vais me renseigner et leur demander d'agir au plus vite.

06.04 Minister Freya Van den Bossche: Ik zal mijn licht opsteken en hun vragen er spoed achter te zetten.

06.05 Colette Burgeon (PS): C'est en effet important pour la santé des travailleurs.

06.05 Colette Burgeon (PS): Het gaat tenslotte om de gezondheid van de werknemers.

06.06 Freya Van den Bossche, ministre: Je le comprends.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de omzetting van de richtlijn 2002/14/EG betreffende de informatie en de raadpleging van werknemers" (nr. 5875)

07 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la transposition de la directive 2002/14/CE relative à l'information et la consultation des travailleurs" (n° 5875)

07.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ten laatste op 23 maart moet de EU-richtlijn 2002/14, die gaat over de informatie en raadpleging van de werknemers, in Belgisch recht omgezet worden. Met die richtlijn krijgen werkgevers de verplichting om hun werknemers te informeren over de economische en financiële toestand van het bedrijf, over veranderingen of bedreigingen van de werkgelegenheid, of over veranderingen in de organisatie van het werk of van de arbeidsovereenkomst. Die richtlijn geldt voor ondernemingen met minstens 50 werknemers, of met 20 werknemers in EU-vestigingen.

07.01 Greta D'hondt (CD&V): La directive européenne 2002/14/CE doit être transposée en droit belge pour le 23 mars au plus tard. Cette directive s'applique aux entreprises employant au moins 50 travailleurs et aux établissements employant au moins 20 travailleurs. Elle oblige les employeurs à informer les travailleurs de la situation économique et financière de l'entreprise, ainsi que des éventuelles menaces pour l'emploi ou des changements dans l'organisation du travail.

Wellicht doe ik meer dan een open deur intrappen als ik zeg dat het toepassingsgebied van die richtlijn in ons land door werknemers- en werkgeversorganisaties verschillend geïnterpreteerd wordt. Dit onderwerp is materie bij uitstek voor het sociaal overleg, maar tot op heden werd op dat vlak geen vooruitgang gemaakt, bijna integendeel. Nochtans, 23 maart is de uiterste datum om deze richtlijn in Belgisch recht om te zetten. Na 23 maart zou België kunnen veroordeeld worden wegens de niet-omzetting van deze richtlijn.

Les organisations d'employeurs et de travailleurs interprètent toutefois de manière fort différente l'application de la directive.

Mevrouw de minister, hoever staat het met het sociaal overleg inzake de omzetting van deze richtlijn? Zal de regering initiatieven nemen om, al dan niet in overleg met de sociale partners, deze richtlijn om te

Où en est la concertation sociale

zetten in Belgisch recht voor 23 maart? Wat zijn de knelpunten die verhinderen dat ons land de richtlijn zou omzetten?

en ce qui concerne la transposition de la directive? Le gouvernement prendra-t-il l'initiative de transposer cette directive en temps utile en droit belge? Quels problèmes entravent-ils la transposition?

07.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt wijst er terecht op dat de EU-richtlijn over informatie en raadpleging van werknemers op 23 maart in Belgisch recht moet omgezet zijn. De richtlijn heeft betrekking op de problematiek van de economische en financiële informatie, maar op de drempels voor syndicale aanwezigheid.

Het komt erop neer dat tegenwoordig in België alleen in bedrijven met meer dan 100 werknemers, waar een ondernemingsraad moet geïnstalleerd worden, al informatie moet gegeven worden. Over een aantal aangelegenheden is het geven van informatie trouwens niet genoeg, en is er ook consultatie en overleg nodig.

De richtlijn wil dat informatie verstrekt wordt aan ondernemingen met ten minste 50 werknemers, of vestigingen met ten minste 20 werknemers.

U vraagt naar de stand van zaken in het overleg daarover tussen werkgevers en werknemers. Het probleem dat daar opduikt, is het juridisch getouwtrek over de vraag wat een onderneming en een vestiging is. Het VBO is van mening dat de Belgische wetgeving al voldoende is om aan de richtlijn tegemoet te komen, omdat er in ons land een comité voor preventie en bescherming op het werk geïnstalleerd moet worden vanaf vijftig werknemers en omdat, indien het bedrijf geen ondernemingsraad heeft, de informatie waarvan sprake in de richtlijn, aan het comité verstrekt moet worden. Op die manier denken zij dat er tegemoet wordt gekomen aan de bepalingen in de richtlijn "ondernemingen met ten minste vijftig werknemers". Het zegt bereid te zijn te zoeken naar een methode om in kleinere bedrijven informatie te verstrekken, maar wil daar niet weten van een vakbondsorgaan.

Het standpunt van de vakbonden staat daartegenover. De vakbonden verwijzen naar vestigingen met ten minste twintig werknemers en vinden dat de richtlijn op die manier een regeling voorschrijft voor KMO's. Zij dringen erop aan dat het een regeling is met werknemers van het bedrijf zelf en dus niet met bijvoorbeeld vakbondsvrijgestelden die niet aan het bedrijf verbonden zijn. Daarvoor zouden de drempels voor de installatie van een vakbondsdelegatie nog verlaagd moeten worden.

Het sociaal overleg in de NAR daarover is nog steeds bezig. De vergadering, zo wordt mij gemeld, waarop definitief de knopen worden doorgehakt, vindt plaats op 24 maart. Dat is één dag later. De timing zal dus hoe dan ook moeilijk gehaald worden, tenzij de NAR dan toch vroeger uitspraak zou doen. Maar dan nog hebben wij vrij weinig tijd om uiteindelijk die tekst te maken. Ik denk dus dat wij moeten rekenen op een achterstand.

Ik kan ook niet garanderen dat de sociale partners daarover een

07.02 **Freya Van den Bossche**, ministre: Vous attirez à juste titre l'attention sur l'échéance du 23 mars, mais une controverse juridique à propos de la définition des notions d'entreprise et d'établissement complique la concertation sociale. Les points de vue de la FEB et des syndicats sont radicalement opposés à ce propos. La prochaine réunion aura lieu le 24 mars, ce qui implique donc que l'échéance ne sera certainement pas respectée. Je ne peux également pas garantir que les partenaires sociaux parviendront à un accord. Différents groupes de travail seront convoqués si les partenaires sociaux n'arrivent pas à trouver une solution.

overeenstemming bereiken. Ik denk dat de standpunten, zoals vaak als het over zo'n thema gaat, nogal uit elkaar liggen. Het zal dus mogelijk aan de regering zijn om te beslissen.

Hoe dan ook heb ik beslist om alvast een aantal werkgroepen op regeringsniveau bijeen te roepen om, in geval de sociale partners er niet uit geraken, en enkel in dat geval vanzelfsprekend, een oplossing te kunnen voorstellen. Ik zou het natuurlijk goed vinden, mocht het sociaal overleg kunnen leiden tot een oplossing en mocht het niet bij een oude discussie over symbolen blijven, maar mocht men gewoon heel pragmatisch naar een oplossing zoeken.

07.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, het zal dus inderdaad alle hens aan dek worden om, niet tijdig, maar met zo weinig mogelijk vertraging, de EU-richtlijn om te zetten in Belgisch recht.

Natuurlijk juich ik het toe dat er besprekingen gaande zijn in de Nationale Arbeidsraad. Toch citeer ik even uit de uiteenzetting van de heer Michel De Gols, directeur-generaal van de administratie voor individuele arbeidsbetrekkingen:

Ik citeer: "Voor België moet worden verstaan onder vestiging", dat is inderdaad het probleem, "een technische bedrijfseenheid waar op duurzame basis een economische activiteit wordt uitgeoefend met menselijke en materiële hulpbronnen, dat wil zeggen met een bepaalde autonomie ten opzichte van de juridische entiteit". Wie de letterlijke tekst goed leest en een beetje vertrouwd is met de Belgische en internationale wetgeving over juridische entiteiten, weet dat dit voor geen interpretatie vatbaar is. Ik vermoed dat de directeur-generaal van de administratie Individuele Arbeidsbetrekkingen zeer goed wist wat hij in de Nationale Arbeidsraad gezegd heeft. Als dit zo is, dan meen ik dat we er alsnog zullen uitgeraken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Werk over "de loonverschillen tussen mannen en vrouwen" (nr. 5906)
- mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de discriminatie van vrouwen op de arbeidsmarkt" (nr. 6035)
- mevrouw Annemie Turtelboom aan de minister van Werk over "een gelijke verloning voor vrouwen en mannen" (nr. 6041)

08 Questions jointes de

- Mme Nahima Lanjri à la ministre de l'Emploi sur "les écarts salariaux entre hommes et femmes" (n° 5906)
- Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la discrimination dont les femmes font l'objet sur le marché du travail" (n° 6035)
- Mme Annemie Turtelboom à la ministre de l'Emploi sur "l'égalité entre hommes et femmes au regard de la rémunération" (n° 6041)

08.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, ik neem aan dat uw loon hetzelfde is als dat van bijvoorbeeld uw collega minister Vande Lanotte. U weet wellicht dat het in de praktijk niet voor alle vrouwen zo is en dat er vaak een loonverschil is tussen mannen en vrouwen.

07.03 Greta D'hondt (CD&V): Comme la ministre, nous espérons que le retard dans la transposition de la directive sera le plus réduit possible et que les partenaires sociaux arriveront à un accord.

08.01 Nahima Lanjri (CD&V): Une étude comparative réalisée par le *Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming* (Point d'appui Emploi, Travail et Formation) révèle que

Uit een vergelijkend onderzoek, uitgevoerd door het Steunpunt WAV blijkt dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen tussen 1995 en 2001 niet is verkleind. Gemiddeld verdienen Vlaamse mannen in loondienst 34.300 euro bruto per jaar, terwijl vrouwen gemiddeld 27.600 euro bruto per jaar verdienen. In die studie worden echter wel alle mannen en alle vrouwen vergeleken. Dat kan een deel van het loonverschil alvast verklaren omdat vrouwen vaak in sectoren terechtkomen waar men minder goed wordt betaald, gemiddeld minder uren presteert, meer deeltijds werkt, enzovoort.

In een ander onderzoek, van VOKA, werden alleen vergelijkbare parameters gehanteerd. Er werd alleen rekening gehouden met al wat objectief kon vergeleken worden, namelijk dezelfde functie in dezelfde sector, dezelfde leeftijd, dezelfde ervaring, dezelfde uren – dus geen parttimes vergelijken met fulltimes. Welnu, ondanks volledig hetzelfde profiel blijkt dat mannen nog altijd bijna 5% meer verdienen dan vrouwen.

Ik wil er nog aan toevoegen dat uit een vergelijking die werd uiteengezet tijdens de conferentie in New York van vorige week, blijkt dat de loonverschillen in Europa zich situeren tussen 6% en 26%. In België bedraagt het loonverschil volgens die vergelijking 12%. Daarmee komen wij op de zevende of de achtste plaats van de 25 landen, ik weet het niet meer uit het hoofd. Het land met het kleinste loonverschil is Malta. Misschien kunnen wij eens nagaan waarom Malta het zoveel beter doet dan alle andere landen. Ik pleit niet voor een uitstapje naar daar, maar misschien kunnen uw Maltese collega's u nog wat interessante informatie verstrekken.

In het verleden werd door de Raad voor gelijke kansen van mannen en vrouwen een brochure uitgegeven in het raam van het EVA-onderzoek, een onderzoek dat betaald werd met ESF-middelen, naar de evaluatie en de classificatie van functies – want ook dat is belangrijk – met het oog op een gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het vlak van lonen. Ik weet dat de vakbonden daar ook aan meewerkten.

Ik heb de vraag over gelijke lonen voor mannen en vrouwen al eerder gesteld, naar aanleiding van de beleidsbrief, maar ik heb ze toen gesteld aan minister Dupont omdat ik dacht dat hij verantwoordelijk was inzake gelijkheidsbeleid voor mannen en vrouwen. Minister Dupont verwees mij echter door naar u. U krijgt nu dus de hete aardappel doorgeschoven want u bent de functioneel bevoegde minister. Ik richt mij dus tot u met de vraag wat de regering zal doen met de resultaten van de verschillende studies, op binnenlands en Europees vlak?

Wat met de voorstellen die reeds werden gedaan vanuit de Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen of het Instituut voor de Gelijkheid van vrouwen en mannen? Welke initiatieven gaat u nemen in samenwerking met de Raad, het Instituut, de vakbonden en de werkgevers om het niet-objectiveerbare loonverschil weg te werken? Heeft u, naast de initiatieven die u zelf zult nemen, misschien weet van andere initiatieven of andere onderzoeken die eventueel worden georganiseerd door anderen, bijvoorbeeld de sociale partners?

Dat zijn eigenlijk mijn vragen. Ik denk dat hieraan nog moet worden gewerkt omdat dit verschillen zijn die men niet objectief kan verklaren.

l'écart salarial entre les hommes et les femmes n'a pas évolué entre 1995 et 2001. A noter toutefois que cette étude réalisait une comparaison entre tous les hommes et toutes les femmes, en ignorant donc certains facteurs tel que le taux d'occupation supérieur des femmes dans les emplois à temps partiel.

Le Voka, le réseau d'entreprises flamandes, a réalisé une étude "tous facteurs objectifs égaux" dont la conclusion est également que les hommes gagnent 5% de plus que les femmes. L'écart salarial entre hommes et femmes varie de 6 à 26% en Europe. La Belgique se classe en septième position, avec 12%. L'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes a déjà publié dans le passé une brochure sur la question de l'égalité de traitement entre hommes et femmes en matière de rémunérations.

Quelle suite le gouvernement réservera-t-il aux résultats de ces études et à la brochure? Peut-on escompter de nouvelles initiatives visant à gommer l'écart salarial inobjectivable entre hommes et femmes? La ministre a-t-elle connaissance d'autres initiatives prises en la matière par les partenaires sociaux?

08.02 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag zal bijzonder kort zijn.

Bij de bespreking in december van de beleidsbrief hebben we een discussie gehad dat het goed zou zijn dat een bijlage zou worden gehecht aan de beleidsbrief waarin men het zou hebben over de discriminatie van vrouwen op de arbeidsmarkt en meer in het bijzonder over de loonkloof waarvan wij allemaal weten dat zij in niet-onbelangrijke mate de loonclassificaties als oorzaak heeft.

Een paar maanden na die discussie vraag ik u hoever het staat met die bijlage. Die moet er niet fysiek komen, maar wel in gedachte. Hoever staan we al en wat zullen de bijkomende klemtonen zijn die in het beleid worden gelegd om te remediëren aan die loonkloof?

08.03 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben heel blij dat ik deze vraag kan stellen aan een vrouwelijke minister. Ik hoop dan altijd dat de bekommernis groter zal zijn dan bij de mannelijke collega's. Ik geef grif toe dat dit subjectief is. Ik heb er meer vertrouwen in als dit door een vrouwelijke minister wordt behandeld.

Er werd hier verwezen naar het onderzoek van het Steunpunt WAV. Er werden al zeer veel onderzoeken uitgevoerd, onder andere door de christelijke vakbond, de socialistische vakbond, de KU Leuven en SD Worx. Uit alle onderzoeken blijkt dat er een verschil is tussen het loon van mannen en vrouwen. Afhankelijk van het onderzoek gaat het om 8, 12, 15 en soms 25%, afhankelijk van de functies. Het verschil loopt soms op tot 30%.

De oorzaken zijn terug te vinden in het verschil in opleidingen en ervaring, de segregatie op de arbeidsmarkt en het grote verschil tussen mannen en vrouwen die deeltijds werken. Er bestaan nochtans heel wat internationale en Belgische regels en een Belgische CAO waarin wordt gezegd dat dit een discriminatie is en dat men voor werk van gelijke waarde een gelijk loon zou moeten krijgen. Het ontbreekt dus niet echt aan een wettelijke basis om dit af te dwingen.

In de praktijk blijkt dat die loonkloof er echter nog altijd is en zelfs niet kleiner wordt wat nog het meest zorgwekkend is. Uit een recent Belgisch onderzoek blijkt nochtans dat discriminatie op de werkvloer voor veel Belgen een eerste prioriteit is. Vijfendertig procent van de mannen en 38% van de vrouwen zegt dat het wegwerken van de discriminatie op de werkvloer de eerste prioriteit is van alle discriminaties. Bovendien zeggen HR-medewerkers in bedrijven dat vrouwen harder moeten werken om dezelfde waardering te krijgen als mannen. Mevrouw de minister, ik hoop dat dit voor u niet het geval is in de Ministerraad.

Ik heb een paar vragen. Ik weet wel dat dit een bevoegdheid is van de sociale partners.

Mevrouw de minister, daarom wil ik het volgende vragen.

Zult u samen met de sociale partners een overleg opstarten om die discriminatie in functieclassificatie tussen mannen en vrouwen weg te

08.02 Greta D'hondt (CD&V): En décembre 2004, il a été souligné que la note de politique générale ne s'intéressait pas suffisamment à la discrimination des femmes sur le marché du travail. Le fossé salarial entre hommes et femmes reste particulièrement large en raison des classifications salariales. La ministre a promis de compléter la note de politique générale. A-t-elle déjà rédigé son annexe? Quelles mesures compte-t-elle mettre en œuvre?

08.03 Annemie Turtelboom (VLD): Plusieurs études réalisées par la CSC, la FGTB, la KULeuven et SD Worx montrent qu'à fonction équivalente, il existe un écart de 8 à 25% entre la rémunération des hommes et celle des femmes. Parmi les causes possibles, il faut citer les différences au niveau de la formation et de l'expérience, la ségrégation et les variations entre travail à temps partiel et à temps plein. Bien qu'il existe différentes mesures et CCT censées réduire ce fossé salarial, la situation ne s'améliore pas.

Une étude belge a révélé récemment que l'élimination de cette discrimination au travail constitue une première priorité pour 35% des hommes et 38% des femmes. Les collaborateurs des services du personnel prétendent que les femmes doivent travailler plus que les hommes pour obtenir une appréciation identique.

La ministre envisage-t-elle une concertation avec les partenaires sociaux en vue de supprimer la discrimination au niveau des systèmes de classification de fonctions? Quelles mesures concrètes envisage-t-elle de prendre? Quel échéancier préconise-t-elle?

werken? Welke concrete stappen zult u daarin ondernemen? Wat is uw timing?

08.04 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, eerst wil ik aan collega D'hondt zeggen dat de annex wel degelijk ook fysiek bestaat, dus niet enkel in gedachten. Een tekst, die nu is afgewerkt, moet nog eindredactie, vertaling en zo krijgen. Ik denk dat ik die volgende week aan de leden van de commissie kan bezorgen. Hoe daarmee verder wordt omgegaan, of u daarover al dan niet een debat wilt, komt u toe om te bepalen. Voor mij zou dat alvast bijzonder welkom zijn.

In ieder geval zijn er – iedereen heeft ze geciteerd – veel onderzoeken naar het loonverschil tussen mannen en vrouwen. Het is een feit dat het loonverschil er is. Afhankelijk van onderzoek tot onderzoek lopen de verschillen op van 15% tot 25%.

Een gedeelte daarvan is niet verklaarbaar door de zogeheten objectieve factoren, zijnde beroep, opleiding, leeftijd, anciënniteit, diploma, bedrijfssector.

Zij zijn wellicht te wijten aan een soort van subtiele vorm van discriminatie die statistische discriminatie wordt genoemd. Het is vaak niet discriminatie tegenover één specifiek persoon, maar men discrimineert bijvoorbeeld op basis van de statistische gegevens waaruit blijkt dat vrouwen al eens vaker de carrière onderbreken – wat werkgevers niet altijd zo fijn vinden –, waardoor ze dus een lager aanvangsloon krijgen. Het is dus heel moeilijk om die vorm van discriminatie te vatten, beet te krijgen.

Ik heb het nu even niet over al die objectieve factoren. Aan die objectieve factoren moeten we zeker wat doen, maar dat gaat soms over mentaliteit, vaak ook over de bereidheid van partners om even in te springen voor de zorg in huishouden en kinderen, of om het feit dat mensen in het onderwijs gestimuleerd worden om typische meisjes- of jongensrichtingen te kiezen, enzovoort. Daarin spelen heel wat maatschappelijke factoren een rol.

Ik heb het nu even over de subjectieve factoren die mogelijks de verklaring zijn van die discriminatie. Een tweede belangrijke aspect, de functieclassificaties, zijn dan toch nog altijd, denk ik, een zeer. In sommige gevallen lopen die wel mank.

Dat betekent dat de nadruk in die classificaties op typische mannelijke vaardigheden ligt. Daar moet iets aan worden gedaan. Tijdens het vorige IPA is er een algemene bevraging bij de sectoren gedaan om na te gaan welke functieclassificaties werden gehanteerd. Er is daarvan ook een rapport verschenen waaruit een en ander blijkt. Toen bleek dat in sommige sectoren iets was ondernomen en in andere niet.

Inmiddels is de vraag opnieuw gesteld aan de paritaire comités om te rapporteren wat er is gebeurd. De sectoren die niets hebben gedaan, zullen hoe dan ook worden aangemaand. Over de manier waarop wij dat het best kunnen doen, kunnen wij misschien nog van gedachten wisselen. Dat lijkt mij alvast een belangrijke en noodzakelijke stap. Als wij een zicht willen krijgen op mogelijke discriminatoire aspecten bij loonvorming, dan hebben wij die informatie van de paritaire comités

08.04 **Freya Van den Bossche**, ministre: Le complément à la note politique est presque achevé et sera disponible la semaine prochaine. De nombreuses études sont en effet consacrées aux différences de salaire entre hommes et femmes. Les différences de 15 à 25% ne s'expliquent pas toujours par des facteurs objectifs. La forme de discrimination en cause est souvent subtile, par exemple fondée sur des statistiques tendant à montrer que les femmes interrompent plus souvent leur carrière que les hommes.

Hormis quelques facteurs sociaux, des facteurs subjectifs interviennent également, comme les classifications de fonctions. Ces classifications mettent souvent l'accent sur des compétences masculines, bien que certains secteurs aient déjà fourni des efforts afin de rectifier cette situation.

Afin d'appréhender cette discrimination dans son ensemble, je dois obtenir des informations des commissions paritaires. Si un secteur donné n'a encore rien entrepris à ce jour, je peux sommer la commission paritaire concernée de s'attaquer à cette discrimination. Il s'agit également de la principale mesure qui sera proposée dans l'annexe à la note politique.

nodig. Wij moeten weten wat er is ondernomen door hen, vroeger en nu, om hieraan iets te kunnen doen. Als er niets is ondernomen, moeten wij hen ook aanmanen om iets te doen. Ik denk dat dit een belangrijke stap is, die wij zelf kunnen sturen. Veel andere stappen zijn maatschappelijke keuzes die men minder gemakkelijk kan sturen, maar hierop kunnen wij een impact hebben. Dat is de belangrijkste maatregel die ik wil voorstellen in de annex. Daarin worden de problemen uiteraard iets breder uiteengezet dan in mijn antwoord.

De **voorzitter**: Ik denk inderdaad dat, als wij kunnen beschikken over de documenten, wij een oordeel moeten vellen over de manier waarop wij hierop verder ingaan, hetzij via vragen, hetzij via een debat.

08.05 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik begrijp dat dit volledig moet gebeuren in overleg met de sociale partners. Ik vraag mij af uw rol niet te beperkt is. U kan alleen een aanmaning geven aan sectoren die weinig of niets ondernemen, zeker als het gaat over objectieve, vergelijkbare gegevens. Men stelt dan toch nog vast dat er een discriminatie is.

Uiteindelijk gaat het over een discriminatie die op basis van de wet op het racisme, op de discriminatie verboden is. Ook discriminatie naar geslacht is daardoor verboden. Ik vraag mij af of de antidiscriminatiewet kan aangehaald worden om hieraan iets te doen. U kan als minister niet alleen aanmanen, maar ook stimuleren, met positieve voorstellen komen. Er zijn voorstellen gegeven door de verschillende organisaties, zoals VOKA, het Instituut en de Raad voor Gelijke Kansen. Men moet eens rekening houden met die ideeën. Men moet verder gaan dan alleen maar aanmaningen.

08.06 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u omdat die bijlage werkelijk een fysieke bijlage zal zijn. Mijnheer de voorzitter, ik vraag u om in de agenda een moment in te schakelen om daarover een bespreking te voeren.

Mevrouw de minister, in een ver verleden heb ik mij nog beziggehouden met functieclassificaties. Daar bleek reeds dat de discriminaties vaak zeer subtiel zijn. Ik heb vroeger nog het voorbeeld gegeven van een economisch niet zo sterke sector als de textiel- en kledingsector. Die sector heeft bewonderenswaardige inspanningen gedaan om een aantal discriminaties weg te werken. In die sector heb ik ook die zaken van loonclassificatie gedaan.

Ik geef één voorbeeld, niet om dit te verheffen tot hét voorbeeld, maar omdat het duidelijk aantoonde waar de klemtoon lag. In het "schoon Vlaams" noemde men dat de "coupe", namelijk de mensen die snijden. In een confectieatelier is dit een van de meest geschoolde functies. Daar bleek het loonverschil tussen mannen en vrouwen enorm, omdat de mannen de zware rollen stof oplegden. Naargelang van wat men maakte konden die rollen inderdaad heel zwaar zijn. Dat was fysiek zware arbeid, die vrouwen in het kader van de wetgeving eigenlijk niet mochten doen, omdat die rollen niet af en toe maar regelmatig moesten vervangen worden. Gezien het regelmatige karakter mochten vrouwen dat niet doen. Wat men over het hoofd zag, was dat de tijd ook daar niet stilstond, en dat men machines ontwikkeld had waardoor het werk niet meer zwaar was. Het enige wat men nog moest doen was de rol een paar centimeter omhoog tillen, in de houder leggen en dan gebeurde de zaak automatisch. Maar in de kwalificatie was dat nooit aangepast. Men moet dus op het

08.05 Nahima Lanjri (CD&V): Il est important de collaborer avec les partenaires sociaux. La ministre doit-elle se contenter d'exhorter les secteurs à gommer cette discrimination? La discrimination est interdite par la loi anti-discrimination. La ministre peut également encourager les secteurs en formulant des propositions positives.

08.06 Greta D'hondt (CD&V): Je souhaite évoquer l'annexe à la note de politique générale. Les classifications de fonction sont souvent à la source d'une subtile discrimination. Dans le secteur du textile, des efforts ont été consentis pour éliminer cette discrimination. Autrefois, les salaires des tailleurs hommes et des tailleurs femmes divergeaient considérablement car les hommes devaient accomplir des tâches physiquement lourdes. Lorsque les machines sont venues alléger ce travail, les classifications n'ont pas été adaptées. Cette discrimination a dans l'intervalle été supprimée.

Pour pouvoir adapter les classifications, il faut se rendre dans les entreprises en groupes hétérogènes, pour découvrir le processus de production. Il serait utile que la ministre accompagne les commissions paritaires lors des visites d'entreprises.

terrein gaan met een groep personen die daar echt iets willen aan doen, want anders ziet men het niet. Liefst met gemengde groepen, zodanig dat de gevoeligheden gespreid zijn.

Ik wil hiermee aantonen dat het subtieler ligt; regelrechte discriminaties hebben we quasi niet meer. Wil men het subtiel van de zaak inzien, dan moet men de werkzaamheden goed kennen en moet men heel goed weten wat er gedaan wordt, hoe er geproduceerd wordt, hoe er gewerkt wordt. Dan pas merkt men het.

Destijds leverde de bevoegde commissie op het departement, nu de FOD, goed werk en werd er tijd geïnvesteerd om op het terrein te gaan. Ik denk dat dit het enige middel is. Men zou vanuit de cel een zeer grote toegevoegde waarde bekomen, wanneer men de paritaire comités zou vergezellen op het terrein om een en ander vast te stellen. Ik kan uit ervaring spreken en zeggen dat dit wel loont.

Ik dank u alleszins omdat wij binnenkort, op basis van uw nota hieromtrent, zullen kunnen voortpraten.

08.07 Annemie Turtelboom (VLD): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het is inderdaad de bevoegdheid van de sociale partners. Ik meen dat wij een waakhond nodig hebben die systematisch het thema op de agenda blijft plaatsen en blijft aantonen dat uit onderzoek blijkt dat de discriminatie niet weggewerkt wordt.

08.08 Minister Freya Van den Bossche: (...)

08.09 Annemie Turtelboom (VLD): Dat heb ik niet gezegd. Ik weet niet of het in de evaluatiegesprekken van uw kabinet ter sprake komt?

Ik meen dat wij voor dit thema een waakhond nodig hebben die het systematisch op de agenda blijft zetten en blijft werken aan de discriminaties in de functieclassificaties, zodat wij discriminaties op die manier kunnen wegwerken. Ik vond het een zeer goed antwoord.

08.10 Minister Freya Van den Bossche: Ik wil nog even reageren op een aantal opmerkingen. Vandaag is er een wettelijke rechtsgrond op basis waarvan ik functieclassificaties kan opleggen. Minister Onkelinx heeft, ik denk in 2001, die rechtsgrond gecreëerd en altijd gezegd dat het toch de bedoeling is dat de sociale partners eruit geraken. Ik wil gerust die rechtsgrond gebruiken, als dat nodig is, maar – ik kom dan terecht bij de opmerkingen van collega D'hondt – men moet wel weten wat er moet veranderen aan de functieclassificaties om het verschil te maken. Voor mij en mijn ambtenaren is het echt niet eenvoudig om dat te weten. Zonder de hulp van de sociale partners weet men niet waar er problemen zijn.

Ik kan het wel opleggen – mocht het nodig zijn, dan ben ik ook bereid om het te doen –, maar het is nog maar de vraag of wij voldoende relevante informatie zouden hebben om met hetgeen wij zouden opleggen, echt een verschil te maken.

Ik denk dat wij bijzonder erover zullen moeten waken dat de sociale partners hun rol spelen. Misschien kan een debat dat de nodige aandacht krijgt in het Parlement, ook de druk wat verhogen op de

08.07 Annemie Turtelboom (VLD): Il est important que ce thème reste à l'ordre du jour. La discrimination dans les classifications de fonctions doit être systématiquement supprimée.

08.10 Freya Van den Bossche, ministre: Il existe un fondement légal qui me permet d'établir des classifications de fonctions. Je veux bien en faire usage mais disposons-nous finalement de suffisamment d'informations pertinentes? Que faut-il exactement changer dans les classifications de fonctions pour faire la différence? Un débat à ce sujet pourrait accroître la pression sur les partenaires sociaux afin que ceux-ci procèdent aux modifications nécessaires.

partners om in de praktijk te kijken, zoals in een aantal sectoren is gebeurd, wat er moet worden aangepast.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de begeleidingsbijdrage voor het inschakelingsparcours" (nr. 5925)

09 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la cotisation d'accompagnement dans le cadre du parcours d'insertion" (n° 5925)

09.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op de website van de RSZ vond ik de rubriek "Nieuw voor het eerste kwartaal". Ik vroeg mij af wat dat zou kunnen zijn. Mijn natuur volgend keek ik wat dat kon zijn. Het ging over de 0,05%-bijdrage voor het eerste kwartaal bestemd voor het inschakelingsparcours en het feit dat die niet zou worden geïnd.

We hebben soortgelijke zaken al meegemaakt. Een bijdrage wordt niet geïnd in het eerste kwartaal waarna dit wordt ingehaald in het tweede of derde kwartaal waar een – bijna – dubbele bijdrage moet worden betaald omdat de hoogte van de bijdragen over de kwartalen nogal eens durft verschillen.

Mijn vraag is of dit hier opnieuw het geval is? Zal dit nadien worden ingehaald in een volgend kwartaal? Indien ja, dan is er eigenlijk geen fundamenteel probleem en kan er dus alleen een tijdelijk probleem van thesaurie zijn. In dit geval is mijn vraag of zich dat aandient.

09.02 Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw D'hondt, hetgeen u zegt, klopt.

Net zoals bij het vorige IPA zal de bijdrage voor het inschakelingsparcours later worden geïnd. De reden daarvoor is dat in de wet van 1 april 2004 tot uitvoering van het IPA 2003-2004 uitdrukkelijk werd voorzien dat die bijdrage zou worden geïnd tot 31 december 2004. Er is op dit ogenblik met andere woorden geen wettelijke basis om de inning verder te zetten. Die basis moet worden gecreëerd door de nieuwe IPA-wet.

Net zoals dat het geval was bij het vorige IPA zal de bijdrage niet worden geïnd tijdens het eerste kwartaal en ook niet tijdens het tweede kwartaal. We zullen echter een dubbele bijdrage moeten heffen in het derde en vierde kwartaal om dat goed te maken.

De niet-inning kan niet leiden tot financieringsproblemen voor het inschakelingsparcours omdat in de programmawet van juli 2004 de enveloppe van financiering voor dat parcours werd overgeheveld van het Tewerkstellingsfonds naar het globaal beheer. Het fonds zelf werd van de betaling ontheven. Concrete betalingsopdrachten berusten daardoor bij de RVA die hiervoor de nodige gelden – 40 miljoen euro – heeft ingeschreven in zijn begroting 2005. Die betalingen kunnen wel onmiddellijk gebeuren omdat ze worden verhaald op het globaal beheer los van de inkomsten die daar al of niet zijn toegekomen. De uiteindelijke afrekening gebeurt dan op het einde van het jaar.

09.01 Greta D'hondt (CD&V): Le site Internet de l'ONSS indique que la cotisation de 0,5 pour cent due dans le cadre du parcours d'insertion ne sera pas perçue pour le premier trimestre 2005. Cette absence de perception sera-t-elle compensée par le versement d'une double cotisation au cours d'un prochain trimestre? N'engendre-t-elle pas de problèmes de financement du parcours d'insertion?

09.02 Freya Van den Bossche, ministre: La cotisation sera effectivement perçue ultérieurement. Elle devait être perçue jusqu'au 31 décembre 2004. Aucune base légale n'autorise la poursuite de cette perception. Un nouvel accord inter-professionnel est nécessaire pour 2005. Nous devons réclamer des doubles cotisations pour les troisième et quatrième trimestres. L'absence de perception n'entraîne aucun problème de financement étant donné que la loi-programme de juillet 2004 transfère l'enveloppe de financement du Fonds pour l'emploi à la gestion globale. L'ONEM est donc chargé des ordres concrets de paiement et dispose à cette fin d'un budget de 40 millions d'euros qui peuvent être affectés immédiatement. Le décompte aura lieu à la fin de l'année.

09.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, de

09.03 Greta D'hondt (CD&V):

onderhandelingen voor een interprofessioneel akkoord starten steeds in het najaar. Er is elke keer miserie en er is bijna de vrede van Kerstdag nodig om tot een akkoord te komen. Kunnen we een en ander dan niet beter inschatten en het eerste kwartaal volgend op het aflopende kwartaal iedere keer meenemen? Zo niet moeten wij elke keer met dubbele kwartalen werken.

Elk kwartaal heeft zijn eigenheid en ritme van inning. De werkwijze is waarschijnlijk niet neutraal: als men het eerste kwartaal niet int, maar het derde en het vierde kwartaal dubbel int, is dat in bijdragen niet neutraal. U hoeft daarop nu niet te antwoorden. Het zal wel nagekeken zijn. Mijn ervaring is dat het een bonus zou moeten opleveren, omdat het derde kwartaal gewoonlijk beter is dan het eerste kwartaal. U zal dat wel nagekeken hebben.

Mijn vraag is of, gelet op het feit dat het fenomeen steeds terugkeert, wij niet beter een kwartaal kunnen meenemen, zodat wij ons de miserie van een dubbele inning kunnen besparen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de afschaffing van de stempelcontrole" (nr. 6034)

10 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "la suppression du pointage pour les chômeurs" (n° 6034)

10.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik kan perfect binnen de tijd blijven.

Bij de diverse vragen die reeds gesteld werden over de afschaffing van de stempelcontrole is er steeds gezegd dat, zodra men over betrouwbare cijfers inzake de activering zou beschikken, en pas op dat ogenblik, er gepraat zou worden over de afschaffing van de stempelcontrole.

Wij hebben al betrouwbare gegevens, mevrouw de minister. U weet ook dat die stempelcontrole toch een administratieve omslachtigheid betekent voor de gemeenten. Ik vraag u dus of er een vooruitzicht is dat de stempelcontrole inderdaad zal afgeschaft worden.

Ik stel u die vraag ook om het iets vlugger te weten, want voor de organisatie van de werkzaamheden in de gemeenten is dat geen onbelangrijke vraag, meen ik.

10.02 Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw D'hondt, ik geef eerst een klein beetje historiek. In de programmawet van 2004 hebben wij inderdaad gezegd dat de afschaffing ten laatste voor 31 december van dit jaar was. De interministeriële conferentie heeft de deadline naar oktober verschoven.

U weet dat een aantal informaticaprogramma's herschreven moet worden, enzovoort, en dat dit de taak is van de Gewesten. Het was de bedoeling dat vanaf juni de nieuwe programma's voor de telling van werkzoekenden zouden worden getest, om in oktober operationeel te zijn. Nu heb ik een brief gekregen van de RVA, waarbij in de bijlage het advies terug te vinden is van het College van leidend ambtenaren inzake de gevolgen van de afschaffing van de stempelcontrole. Ik wil

Voilà une réponse rassurante. Etant donné que les négociations relatives aux accords interprofessionnels débutent toujours en automne, il serait peut-être préférable d'incorporer le premier trimestre dans le système, ce qui nous permet d'éviter les tracasseries inhérentes aux doubles perceptions.

10.01 Greta D'hondt (CD&V): Il avait été convenu que nous attendrions de disposer de chiffres fiables sur l'activation des chômeurs pour entamer la discussion sur la suppression du pointage. Le pointage constitue pour les communes une charge administrative. Qu'en est-il de sa suppression?

10.02 Freya Van den Bossche, ministre: La loi-programme de 2004 prévoit la suppression du pointage pour le 31 décembre de cette année au plus tard. La conférence interministérielle a fixé l'échéance à octobre. Les Régions doivent réécrire les programmes informatiques, lesquels devaient être testés en juin. C'est là que le bât blesse. J'ai reçu un courrier de l'ONEM comprenant en annexe un avis du collège des fonctionnaires

u daarvan een klein stukje niet onthouden omdat het verontrustend zou kunnen zijn wat de timing betreft.

Er staat en ik citeer: “De regeringscommissaris merkt op dat het advies van het College van leidend ambtenaren met betrekking tot de gevolgen van de afschaffing van de stempelcontrole twee heikele punten bevat, namelijk de voorgestelde timing voor de afschaffing van de stempelcontrole en de wijziging in de communicatie van de statistieken betreffende het aantal werkzoekenden. De interministeriële conferentie heeft beslist dat de stempelcontrole zou worden afgeschaft vanaf 1 oktober 2005. De optie...” – daar verwijst hij naar de optie die wordt voorgesteld door het College van leidend ambtenaren – “...om pas midden december 2005 de stempelcontrole af te schaffen is moeilijk verenigbaar met deze beslissing en zal dus slechts kunnen worden aanvaard indien zij wordt herzien.”

Met andere woorden, het College van leidend ambtenaren zou liever zien dat de deadline wordt verschoven naar midden december. Wij zijn aan het uitzoeken wie welk probleem heeft. Een en ander zou te maken hebben met het feit dat Gewesten niet op tijd klaar geraken met het schrijven van de programma's. De ene zegt altijd dat het de andere is geweest, maar het lijkt mij alsof ze geen van allen staan te springen op de deadline van oktober.

Hoe vroeger, hoe beter voor mij, maar de statistieken moeten wel kloppen. Als de Gewesten niet klaar zijn met wat ze moeten doen, dan kunnen wij niet starten. Ik heb hierover overleg gevraagd aan mijn collega's. Ik verwacht van hen de eerstkomende dagen een antwoord op de vraag welke deadline nu al dan niet kan worden gehaald. Het is belangrijk dat iedereen op zijn minst weet waar hij aan toe is. Het is belangrijk dat de RVA en ik weten waar wij als federale overheid aan toe zijn en hoever de Gewesten staan. Nogmaals, ik krijg signalen dat het niet zo evident is, al kunnen ambtenaren niet zomaar een beslissing van een interministeriële conferentie opzijschuiven. Ik denk dat ministers ook niet koppig moeten zijn, als blijkt dat de datum niet kan worden gehaald, zolang die datum nog binnen de termijn valt die in de programmawet wordt bepaald.

Wat mij betreft, heb ik nog altijd geen afdoende reden om de deadline te verschuiven. Ik hoop volgende week op mijn vraag over het mogelijk gerezen probleem van hen een antwoord te krijgen.

10.03 Greta D'hondt (CD&V): Mevrouw de minister, in de loop van de komende weken zullen we nog op twee aangelegenheden terugkomen.

Ten eerste, we moeten toch heel snel kunnen beschikken over de gegevens betreffende het aantal werklozen. Ik zal daar steeds op blijven aandringen. Ik heb ook al bij de afschaffing van de stempelcontrole gesteld dat de verstrekking van de cijfergegevens niet in het gedrang mag komen.

Ten tweede, men is er al een tijdje mee doende. Men kan zich informaticatechnisch toch van de nodige software voorzien om de cijfers te verkrijgen.

Het tegendeel verwondert mij. Ik mag toch veronderstellen dat de verschillende regeringen dezelfde software zullen gebruiken. Zo niet,

généraux. Ce dernier souhaite le report de l'échéance à la mi-décembre 2005. Tant que les Régions ne seront pas prêtes, nous ne pourrons pas aller de l'avant. Je me concerte à ce propos avec mes collègues. D'une part, il n'appartient évidemment pas aux fonctionnaires de revenir sur une décision prise par une conférence interministérielle mais, d'autre part, nous devons tout de même tenir compte de la réalité de la situation. Je ne dispose toutefois pas d'informations suffisantes à l'heure actuelle pour reporter l'échéance.

10.03 Greta D'hondt (CD&V): Nous devons disposer de ces chiffres dans les meilleurs délais. La technologie informatique devrait pourtant rendre la chose possible. A moins que les différents gouvernements n'utilisent pas les mêmes logiciels. Il serait aberrant de contraindre les communes à des dépenses supplémentaires.

on est parti pour la gloire. Als we de gegevens van de verschillende regeringen moeten samenbrengen en als er daarvoor verschillende software wordt gehanteerd, dan wens ik u veel geluk, mevrouw de minister. We zullen dan bij het begin van elke maand niet over de cijfermatige gegevens beschikken die we nodig hebben. Het zou gekkenwerk zijn de gemeenten verder op kosten te jagen om de stempelcontrole te doen, omdat de regeringen het niet eens geraken over de wijze die moet worden gehanteerd om u de nodige gegevens te bezorgen.

In de komende weken zullen we daar wellicht nog op terugkomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.28 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16.28 heures.